

कालिका स्वावलम्बन सामाजिक केन्द्र
तौलिहवा, कपिलबस्तु

वार्षिक प्रगती प्रतिवेदन
आर्थिक बर्ष ७६/०७७

**2019/
2020**

CONTACT DETAILS:

Phone no: 076560282

Email : ksscnepal2050@gmail.com

Web Site : ksscnepal.org.np

Facebook :

<https://www.facebook.com/VisionSince1980>

Kalika Self - Reliance Social Center

Youtube : KSSC Nepal

कालिका स्वावलम्बन सामाजिक केन्द्रको २६ औं वार्षिक साधारण सभा समारोहका अध्यक्ष ज्यू, प्रमुख अतिथी ज्यू, कार्य समितिका पदाधिकारी ज्युहरु, सल्लाहकार समितिका पदाधिकारी ज्युहरु, उप समितिका पदाधिकारी ज्युहरु एवं सम्पूर्ण साधारण सदस्य ज्युहरु तथा आमन्त्रीत अतिथी महानुभावहरु

कालिका स्वावलम्बन सामाजिक केन्द्रको २६ औं वार्षिक साधारण सभाको पुनित अवसरमा यहांहरु सबैमा हार्दिक स्वागत एवं सम्मान प्रकट गर्दछु साथै यस संस्थाको वार्षिक प्रगती प्रतिवेदन वाचनका लागि अनुमति चाहन्छु ।

यस संस्था संस्थागत विकास संगै संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको मर्मलाई आत्मसात गर्दै दिगो विकासका लक्ष्यहरुको प्राप्तीको लागि राजनैतिक, आर्थिक र सामाजिक स्थायित्व एवं सामावेशी लोकतन्त्रको सकारात्मक रुपान्तरण र विभेदकारी संरचनाको उन्मुलन अभियानको यात्रामा निरन्तर अधि वढिरहेको छ । यिनै सामाजिक यात्राको अविरल अनवरत यात्रामा हामीले विभिन्न उतार चढावका बावजुद सफलता असफलताको मिठो नमिठो क्षणको अनुभव गर्दै हामी अहिले यस संस्थाको २६ औं साधारण सभाको बैठक बस्न सफल भएका छौ । हामीले सिमित श्रोत साधनका बावजुद पनि संस्थाको दीगो संस्थागत विकासका साथ साथै स्थानिय तह, प्रदेश तथा समस्त राज्यको नै प्राथमिकतामा परेका एवं लक्षित समुदायमुखी विभिन्न कृयाकलापलाई व्यवस्थित रुपमा संचालन गर्न र प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न यस संस्था सफल रहेको कुरा यहांहरु लाई अवगत गराउन चाहन्छु । यहांहरुको सकारात्मक सहयोग, सद्भाव, पृष्ठपोषण, मार्गदर्शन, अग्रसरता र रचनात्मक क्रियाशिलता तथा सकारात्मक सोच तथा अनुकरणिय योगदानका कारण यस संस्थाले कोभिड १९ को कारणले पुरै विश्वनै आक्रान्त भएको परिप्रेक्षमा हामी पनि अछुतो रहन सकेनौ र पनि लुम्बिनी प्रदेशको कपिलबस्तु, रुपन्देहि, नवलपरासी र बर्दिया जिल्लामा विशेष कार्यक्रम सहितको समन्वय सहकार्यमा कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा अन्य जिल्लाहरुमा समेत विभिन्न मिडिया कार्यक्रमहरु मार्फत विशेष पहिचान सहित सामुदायिक विकासका कार्यहरु संचालन गर्दै आइरहेको छ । यस संस्थाले आयोजना गर्ने विभिन्न कार्यक्रम तथा कृयाकलापहरु संग संगै यस साधारण सभामा देखिएको सहभागीता र सक्रियताले संस्थाको भावि गन्तव्य र योजनावद्ध विकास सुनिश्चित गरेको छ ।

संस्थाका सम्पूर्ण सदस्यहरुको सहयोग, सहकार्य, प्रयास तथा निरन्तर पुर्याउनु भएको योगदानले नै संस्था आजको यस अवस्थामा आउन सकेको कुरा सहर्ष ब्यक्त गर्न चाहन्छौ । संस्थाले स्थापना काल देखि हाल सम्म हितैसी समाज सेवी, बुद्धिजीवी वर्गहरु, स्थानीय तह, गैर सरकारी संस्था र दातृ संस्थाहरुको अतुलनिय सहयोग, अपार माया, विश्वास र सद्भाव प्राप्त गरिरहेको छ । यस संस्थालाई सकारात्मक रुपमा सहयोग पूर्याउने सम्पूर्ण महानुभाव र सहयोगी निकाय प्रती हार्दिक कृतज्ञता समेत व्यक्त गर्दछु ।

यस संस्थाले विगत देखि नै अधिकारवाला वर्गको अधिकार र मर्यादा स्थापित गर्न र सेवा प्रदायकहरुको संस्थागत प्रणालीमा सुदृढीकरणका लागि स्थानिय संघ संस्था, संजाल, समुह र विभिन्न भौगोलिक क्षेत्रमा बसोबास गर्ने गरिव, विपन्न, महिला, यौनिक अल्पसंख्यक, जनजाती, मधेसी, दन्द पिडित, अल्पसंख्यक, जोखिममा परेका, शारिरिक अवस्थाको अपाङ्गता भएका वर्गलाई लक्षित गरी उनिहरुको आधारभुत आवश्यकताहरुको परिपुर्तिको प्रत्याभुति गराई सामाजिक विकास, मानव अधिकार, लोकतन्त्र निर्माण, सांस्कृतिक तथा आर्थिक जिवन शैलीमा गुणात्मक र सकारात्मक परिवर्तनको अभियानमा लागी रहेको छ । नेपाली समाज यति बेला सुनौलो सभ्भावना र चुनौतिवाट अधि वढिरहेको अवस्थामा सामाजिक असुरक्षा, गरिवि, शोषण तथा परम्परागत कुरितीहरु विरुद्ध को अभियानमा उत्प्रेरणाको माध्यम वाट संगठित समाज, आपसि सहयोग र सद्भाव जगाई संस्थाले आफनो कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता तथा सफल बनाउन प्रयासरत रहेको छ ।

यस आ.व. २०७६/०७७ मा संस्थागत आन्तरिक गतिविधिहरू सम्बन्धि छोटकरीमा जानकारीका लागि यस प्रतिवेदन समेट्ने प्रयास गरेको कुरा अनुरोध गर्न चाहन्छु ।

१. कालिका स्वावलम्बन सामाजिक केन्द्रको संस्थागत गतिविधि तथा व्यवस्थापन पक्षहरूमा भएका कृयाकलापहरू

कार्यालय व्यवस्थापन तर्फ	संस्थाको संस्थागत विकास र आन्तरिक कोष वृद्धिका लागि आवासिय भवन र चमेना गृह संचालमा रहेको एवं तालिम तथा गोष्ठी हललाई मर्मत संभार गरी अझै स्तरउन्नती गरिएको छ । कोभिड १९ कार कारण क्वारेन्टाइन तथा आइसोलेसनमा रहेका विशेष गरि १००० दिनका आमाहरू लाई लक्षित गरि पोषण तथा सरसफाई किट कर्मचारीहरूबाट आपतकालिन संरक्षण कोषको स्थापना गरी व्यवस्थापन गरिएको र आगामी दिन निर्देशिका बनाई निरन्तरता दिइने छ । साथै स्तनपान स्थानको (Breast Feeding Corner) व्यवस्थापन गरी निरन्तरता दिइएको छ । कार्यालयको प्रवेशद्वारमा संस्थाको नामाङ्कित बोर्डको निर्माण गरिएको छ । सिमित कोठाहरूका कारण कार्यक्रम प्रमुख कर्मचारीहरूलाई व्यवस्थापन गर्न कठिनाई रहेकोमा हाल पार्टिसन गरी व्यवस्थित कार्यक्षको व्यवस्थापन गरिएको छ ।
नयां साभेदारी कार्यक्रम बिस्तार तर्फ	यस वर्ष विगतका वर्ष देखि संचालनमा रहेको साभेदारी कार्यक्रमहरू सुआहार दुइ वर्षका लागि थप भएको छ र आधारभुत स्वास्थ्य परियोजना निरन्तररुपमा संचालन भएका छ । त्यसै गरी यस वर्ष नया साभेदारी कार्यक्रम एम्प्लीफाइ चेन्जसंगको परम्परागत नकारात्मक धारण विरुद्ध बालिका अधिकार (GRANT) परियोजना र UNICEF संग Access to continue education and Risk Communication to COVID 19 Response program थप भएको छ । त्यसै गरि नयां साभेदारी बिस्तारका लागि Baliyo Nepal, UN Habitat, OXFAM and KURVE Wustrow German आदिमा प्रस्तावना तथा आशय पत्रहरू पेश गरिएको छ । साथै SAMI and UNICEF मा गरिएको आशयपत्रमा छनौट हुन नसकेको समेत जानकारी गराउदछु ।
संस्थागत दस्तावेविकरण	<ul style="list-style-type: none"> ● संस्थागत विकासका लागि अति आवश्यक दस्तावेजहरू आर्थिक नियमावली, प्रशासनिक नियमावली तथा मानवीय श्रोत विकास तथा व्यवस्थापन नियमावलीहरू, जेसी निर्देशिका लाई समय साक्षेप अनुसार परिमार्जन गरि गरिएको छ । ● संस्थाको आर्थिक व्यवस्थापन गर्न लेखा व्यवस्थित गर्नको लागि एकद्वार प्रणालीलाई नियमित गरिएको छ । ● Safeguarding Children, Young People and Adult policy ● Whistle Bolowing Policy निर्माण भइ कार्यन्वयनमा आएको छ ।
मानविय क्षमता विकास तर्फ	विगतमा जस्तै यस वर्ष पनि संस्थाका पदाधिकारी, सदस्यहरू तथा कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्न विभिन्न साभेदार संस्थाहरूको सहयोगमा क्षमता अभिवृद्धिका लागि तालिम, गोष्ठी, अध्ययन भ्रमण जस्ता क्रियाकलापहरूमा सहभागिता गरिएको छ । जसबाट बर्तमान परिप्रेक्ष्य

	<p>अनुसार विभिन्न विषयगत श्रोत व्यक्तिहरु तयार गर्नको लागि मद्दत पुगेको छ । यस वर्ष संस्था संग आबद्ध रहेका कार्य समितिका पदाधिकारी, सदस्यहरु, कर्मचारीहरुलाई विभिन्न विषय संग सम्बन्धित क्षमता अभिवृद्धिका तालिमहरुमा सहभागी गराई क्षमता अभिवृद्धि गरिएको छ । जस अर्न्तगत GESI अभिमुखीकरण, सामाजिक परिचालन तालिम, कुष्ठरोग निवारण तथा उपचार अस्पताल नेपाल लेप्रोसी ट्रस्टले संचालनमा ल्याएको लालगड अस्पताल र सोही अस्पतालले कार्यन्वयन गरेका कार्यक्रमहरुको अवलोकन भ्रमण, आवधिक परियोजना समिक्षा बैठक एवं निती तथा निर्देशिका परिमार्जन कार्यशाला संस्थाको संस्थागत मुल्याङ्कन कार्यशाला, कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा विभिन्न सरोकारवालहरुको माझ हुने छलफल तथा अन्तरक्रिया मार्फत संस्था संग आबद्ध कार्य समितिका पदाधिकारी तथा सदस्यहरु, साधारण सदस्यहरु तथा कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि भएको छ ।</p>
<p>कर्मचारी दुर्घटना विमा / सम्पत्ति विमा</p>	<p>संस्थामा परियोजनामा कार्यरत कर्मचारीहरुको साभेदारी पत्र अनुसार कर्मचारीहरुको दुर्घटना विमालाई नियमित गरिएको छ । साथै कार्यलयमा रहेका सम्पूर्ण सवारी साधनको समेत विमा गरिएको छ । साथै यस वर्ष कोभिड १९ को जोखिमका लागि सम्पूर्ण कर्मचारी तथा कार्य समितीको समेत विमा गरिएको छ जसबाट ४ जना कर्मचारीहरु कोरोना पोजेटिभ भए भुक्तनी बापत १/१ लाख प्राप्त समेत गरेका छन् ।</p>
<p>कर्मचारीको कार्यको मूल्यांकन</p>	<p>संस्थाका आन्तरिक कर्मचारी तथा परियोजनाहरुका कर्मचारीहरुको कार्य सम्पादन मूल्यांकन गरि तह बढुवा तथा ग्रेड बढुवा गरि सेवा सुबिधामा बृद्धि तथा सम्मानित गरिएको छ ।</p>
<p>संचारका साधनहरुको परिचालन</p>	<p>संचार माध्यमसंगको सहकार्यमा लुम्बिनी प्रदेशका १२ वटै जिल्लाबाट विभिन्न सन्देशमुलक सुचनाहरुको प्रशारण गरिएको, साथै साभेदारी गरी रेडियो कक्षाहरु समेत संचालन गरिएको छ । संस्थाले गरेका राम्रा कार्यहरुको संस्थाको आफ्नै सामाजिक संजाल फेसबुक पेज, विभिन्न कृयाकलापहरुको पत्रिका, एफ.एम. आदि मार्फत प्रचार प्रसार गरि समाज तथा समुदायलाई संस्थाले गरेको उपलब्धिहरु बारे जानकारी गराउन विभिन्न सुचनामुलक सन्देशहरु प्रवाहित गरिएको छ । साथै संचारकर्मीहरु संगको अन्तरक्रिया अनुगमन पृष्ठपोषण र समस्याहरुको पहिचान र पैरवी समेत गर्ने गरिएको छ ।</p>
<p>अनुगमन तथा मुल्यांकन</p>	<p>यस संस्थाले विभिन्न दातृ निकायहरुको साभेदारिमा संचालन गरेको विभिन्न कार्यक्रमहरुको नियमीतरुपमा संस्थाको अनुगमन तथा मुल्यांकन समिति, संस्थाको पदाधिकारी तथा सरोकारवालाहरुको संयुक्त सहभागितामा मासिक, त्रैमासिक तथा अर्ध वार्षिकरुपमा अनुगमन गरि पृष्ठपोषण दिने कार्य भएको छ । जसले गर्दा संचालित कार्यक्रमहरुमा प्रभावकारिता अभिवृद्धि भई लक्षित समुदायका व्यक्तिहरुको हक हित सुनिश्चित हुने गरि कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्न मद्दत पुगेको छ ।</p>
<p>पारदर्शिता तथा सुशासन प्रवर्धन</p>	<p>संस्थाको अनुगमन तथा मुल्याङ्कन निर्देशिका अर्न्तगत संस्थामा गुनासो सुनुवाई संयन्त्र (Complain Response Mechanism) रहेको छ । जसको माध्यमबाट समुदायका जुनसुकै ब्यक्तिले संस्थाको गतिविधिमा चित्त नबुझेमा फोन, ईमेल वा सुझाव पेटिका मार्फत गुनासो राख्न सक्छन् र गुनासोको प्रकृति हेरी तुरुन्तै वा १५ देखि ४५ दिन भित्र गुनासोको</p>

	<p>सम्बोधन गरिन्छ ।</p> <p>यसैगरि संस्थाले विभिन्न साभेदारी तथा आन्तरिकरूपमा संचालन गरेको कार्यक्रमहरूको अधिकारवाला तथा सरोकारवाला वर्गहरूबाट फिल्ड अनुगमन गरिएको र प्राप्त पृष्ठपोषण तथा तथा सुझावहरू अनुसार संस्थाका गतिविधी तथा कार्यक्रमहरूलाई थप प्रभावकारीरूपले संचालन गर्न सहयोग भएको छ ।</p>
सम्पर्क समन्वय तथा सम्बन्ध बिस्तार	<p>विभिन्न सवालहरू (शिक्षा, पोषण, बाल अधिकार) मा काम गर्ने संस्थाहरूको राष्ट्रिय छाता संजालहरूमा संस्था आवद्ध भई सम्पर्क समन्वय गर्दै कार्य गर्दै आईरहेको छ । विभिन्न निती तथा रणनीती निर्माणका लागि सम्बद्ध भई कार्य गरिएको छ । लुम्बिनी प्रदेशको बाल सहभागिताको निर्देशिका सिविन र प्लान इन्टरनेशनलको सहयोगमा कन्सोर्टियम नेपालले तयार गरेको थियो जसको प्राविधिक टोलीमा रहेर कार्य गरिएको छ । समुदाय स्तरमा समुह बनाई सशक्तिकरण गर्दै सहकार्य गरेर कार्यक्रमको कार्यन्वयन गरिएको छ । जिल्ला भित्रका स्थानीय तह (गाऊ/नगरपालिकाहरू), सरकारी निकायहरू तथा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैसहरूले आयोजना गरेका गोष्ठी, अर्न्तक्रिया, छलफल, अभियान आदि जस्ता कार्यक्रमहरूमा संस्थाको तर्फबाट सक्रिय सहभागिता भएको छ । जसले गर्दा विभिन्न सरोकारवाला निकायहरू संग सम्पर्क र समन्वय बिस्तार गर्न मद्दत पुगेको छ ।</p>
मानवीय सहायता (Humanitarian Aid)	<p>संस्थाले विपद बाट प्रभावित बालबालिकाहरू तथा स्थानिय समुदायहरूलाई विगतका वर्षहरूमा जस्तै निरन्तर सहयोग पुर्याउदै आईरहेको छ । यस पटक कोभिडको महामारीका कारण जोखिममा परेका विशेष गरी क्वारेन्टाइन र आईसोलेसनमा रहेका सुनौलो हजारदिनका आमा तथा बालबालिकाहरूलाई पोषिलो आहार वितरण गरेको छ । यसै गरी कपिलवस्तु जिल्लाको तौलिहवा स्थित बाल मन्दिरमा खाद्यान्न तथा शैक्षिक सामग्री वितरण गरिएको छ । कोभिडकै अवस्थामा पैदल यात्रु एवं अति विपन्न घर परिवारका लागि खाद्यान्न समेत उपलब्ध गराइएको छ ।</p>
बिपत तथा सामाजिक कार्यका लागि कोष स्थापना	<p>यस वर्ष संस्थाले बिपत बाट प्रभावित तथा अन्य सामाजिक कार्यहरूका लागि कोष संकलन गर्नको लागि बिपत तथा सामाजिक कार्यका लागि कोष स्थापना गरेको छ । साथै २ वटा चन्दा बक्स खडा गरि कोष जम्मा गरिरहेको छ ।</p>
रक्त उपलब्धताका लागि सहजीकरण	<p>बिगतका वर्षहरूमा जस्तै रक्तदान कार्यक्रमको आयोजना गर्न असमर्थ रहेता पनि संस्थाले रगत आवश्यक भएका विरामी ब्यक्तिहरूलाई रक्त संकलन केन्द्र, बुटवल र स्वयंसेवी रक्तदाता समाज, कपिलवस्तु र नेपाल रेडक्रस सोसाईटीसंग सहकार्य गरि रगत उपलब्ध गराउन सफल भएको छ । जसले गर्दा समयमै अत्य आवश्यक रगत नपाई ज्यानै समेत गुमाउनु जोखिमलाई न्यनीकरण गर्न सकिएको छ । संस्थाका कर्मचारीहरूले आवश्यक परेको खण्डमा तुरुन्तै रगत उपलब्ध समेत गराइएको छ । एक जना सुत्केरी महिलाका लागि कपिलवस्तु अस्पतालमा आपतकालिन रगत प्रदान गरिएको र नेपाल रेडक्रस सोसाईटी शाखामा गई प्रदान गरिएको थियो । कोभिड १९ को संक्रमण पश्चात संस्थाकी अध्यक्ष लगायतका कर्मचारीहरूले पलाज्मा रगत समेत पदान गरिएको छ ।</p>
राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय अभियान तथा दिवसहरू	<p>यस संस्थाले नेपाल सरकारले घोषणा गरेका विभिन्न राष्ट्रिय अभियानहरू जस्तै भिटामिन ए, आयोडिन महिना, विश्व स्वास्थ्य दिवस विद्यालय</p>

	स्वास्थ्य, पोषण सप्ताह, विश्व अण्डा दिवस र लैङ्गिक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान, अपाङ्गता दिवस आदि राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय अभियानहरूलाई सफलतापूर्वक मनाउनको लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरेको छ । यस क्रममा विद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण सप्ताह अर्न्तगत विद्यालयहरूमा हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता, भिटामिन ए अभियानका लागि मानवीय श्रोत परिचालन गरेको छ ।
बालमैत्री स्थानिय शासन वडा घोषणा	जिल्लाको शिवराज नगरपालिका वडा नं १ लाई बालमैत्री स्थानिय शासन युक्त वडा घोषणा भएको छ । जहाँ सेभ द चिल्ड्रेनको सहयोगमा यस संस्थाले प्राविधिक सहयोग गरेको थियो ।
कार्य समितिको बैठक	यस आर्थिक वर्ष भित्र संस्थाको संस्थागत, व्यवस्थापकीय पक्ष सृष्टिकरण, सम्पर्क समन्वय, नयां कार्यक्रम विस्तार लगाएत विभिन्न पक्षहरूमा सुधार गर्नको लागि १७ वटा कार्य समितिको बैठक सम्पन्न भएको छ ।

अब म आर्थिक वर्ष ०७६/०७७ मा यस संस्थाको आन्तरिक तथा साभेदारी गरि संचालन गरेका परियोजनाहरूको जानकारी प्रकाश पार्न चाहन्छु । यस संस्थावाट संचालित दिर्घकालिन साभेदार संस्था र अल्पकालिन साभेदार संस्थाहरु संग यस वर्ष पनि सम्वन्ध र सहकार्य गरि संस्थाको उद्देश्य प्राप्ती गर्न विभिन्न समयमा साभेदारी गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइदै आएको छ ।

२. संस्थागत बिकास

२.१ २५ औ साधारण सभा तथा विशेष अधिवेशन

कालिका स्वावलम्बन सामाजिक केन्द्रको २५ औ साधारण सभा तथा विशेष अधिवेशन गैसस महासंघ कपिलवस्तुका अध्यक्ष श्री प्रविण कुमार श्रीवास्तवको प्रमुख आतिथ्यतामा मिति २०७६ आश्विन ४ गते सम्पन्न भएको थियो । साथै उक्त सभाले आगामी २ वर्षका लागि अध्यक्ष पद एवं महिला सदस्य ३ जना निर्वाचन र बाँकी ७ जना निर्वाचनको प्रकृयावाट ११ सदस्य कार्य समिति अन्जु शर्माको अध्यक्षतामा चयन गरेको थियो । सोहि अनुसार मिति २०७६/०६/१३ गतेको कार्य समितिको बैठकले कार्य विभाजन समेत गरेको थियो ।

सि.न.	नामथर	पद
१	अन्जु शर्मा	अध्यक्ष
२	रामेन्द्र सिंह रावल	उपाध्यक्ष
३	बिमला कहार	महासचिव
४	मन्दिप सिंह	कोषाध्यक्ष
५	लक्ष्मी श्रेष्ठ कार्की	सदस्य
६	सुन्दर केशव गुप्त	सदस्य
७	शान्ता पौडेल	सदस्य
८	सन्तराम अग्रहरी	सदस्य
९	अजय कुमार चौधरी	सदस्य
१०	प्रेम मोहन सिंह	सदस्य
११	प्रशान्त कार्की	सदस्य

२.२ आवधिक याजना तर्जुमा तथा समिक्षा बैठक ।

कालिका स्वावलम्बन सामाजिक केन्द्रले साप्ताहिक रुपमा सिनियर कर्मचारी टिमको बैठक साताको आइतबार बस्दै आईरहेको छ र सो बैठकमा संस्थाले संचालन गरका परियोजनाहरूको साप्ताहिक समिक्षा एवं आगामी योजनाको विषयमा छलफल गरी कार्यन्वयन गर्ने गरिएको छ । साथै मासिक बैठक तथा परियोजना प्रमुखहरू मार्फत त्रैमासिक रुपमा कार्य समिति सहितको उपस्थितीमा परियोजनाको समिक्षा गर्ने गरिएको छ ।

३. आ.ब. २०७४ र २०७५ साभेदारी परियोजनाहरुको बार्षिक प्रगती बिबरण

३.१परियोजना नाम : प्रायोजित कार्यक्रम

साभेदार संस्था: सेभ द चिल्ड्रेन

बार्षिक बजेट रु: ७४,९०,६३५.००

परियोजनाको अवधि २०१९ जुलाई देखि सेप्टेम्बर २०१९ सम्म ।

कार्यक्षेत्र :

बुद्धभुमी नगरपालिका १ वटा वडाहरु (साविक बरकलपुर)

महाराजगंज नगरपालिका २ वटा वडाहरु (साविक बरईपुर र भलवारी)

कृष्णनगर नगरपालिका ९ वटा वडाहरु (साविक शिवानगर, पुरुषोत्तमपुर, सिंसिहवा, भगवानपुर, बिद्यानगर, रामनगर, बहादुरगंज र अजिगरा)

शिवराज नगरपालिका - ९ (साविकको गा.बि.स.शिवगढी, चनइ, बिरपुर, जवाभारी, शिवपुर, बिसुनपुर)

विजयनगर गाँउपालिका ७ वटा वडाहरु (साविक गुगौली, खुरुहुरिया, गणेशपुर, पत्थरदेइया)

लक्षित समुदाय:-

- बाल बिकास केन्द्र (०-५ वर्ष)
- आधारभुत शिक्षा (५-१२ वर्ष)
- बिद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम (१-१० कक्षा)
- किशोर किशोरी यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य (१०-१८ वर्ष)
- किशोर किशोरी बिकास (१० देखि १८ वर्ष र १८ वर्ष भन्दा माथी)

कार्यगत / बिषयगत क्षेत्रहरु :

- बाल बिकास केन्द्र (Early Childhood Care and Development)
- आधारभुत शिक्षा (Basic Education)
- बिद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रम (School Health and Nutrition)
- किशोर किशोरी यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य (Adolescent Sexual Reproductive Health)
- किशोर किशोरी बिकास तथा जिविकोपार्जन (Adolescent Development & Livelihood)

साभेदारी कार्यक्रमको उद्देश्य :

- बालबालिकाहरुको बिकासमा तथा उनिहरुको हेरचाह सम्बन्धि अभ्यास तथा व्यावहारमा सुधार ल्याउने ।
- बालबालिकाहरुको पूर्ण क्षमता अनुसार उनिहरुको गणस्तरिय शिक्षा र सिकाइ उपलब्धिमा सुधार ल्याउने ।
- किशोर किशोरीहरु आफ्नो र समुदायको सकारात्मक परिवर्तनका लागि योगदान पुऱ्याउने छन् ।
- किशोर किशोरीहरुको क्षमता बिकास गर्दै उनिहरुको सहभागीता शुनिश्चित गर्दै आफ्नो र समुदायको सकारात्मक बिकासका लागि योगदान पुऱ्यान सक्षम बनाउने ।
- बिद्यालय उमेर समुहका बाल बालिकाहरुको स्वास्थ्य र पोषणको विद्यमान स्थिती सुधार गर्ने ।

साभेदारी कार्यक्रमको मुख्य उपलब्धीहरु :

- कृष्णनगर नगरपालिकासँगको साभेदारीमा एउटा बालबिकास भवन निर्माण गरी बाल बालिकाको सुरक्षित र प्रभावकारी सिकाईको वातावरणमा पठनपाठन गर्न सहयोग भएको छ । तथा सोही न.पा. को विभिन्न वडाका स्थानहरुमा ८ वटा कक्षा कोठाको मर्मत संहार गरिएको छ ।
- कार्यक्षेत्र भित्रका २३ वटा विद्यालयको र २ वटा बाल बिकासको कक्षा कोठामा पि-फम तथा कार्पेट सहितको बालमैत्री बसाई व्यवस्थापन गरिएको छ ।
- शिवराज नगरपालिका, विजयनगर गाँउपालिका र कृष्ण नगर नगरपालिकाको शैक्षिक रणनीतिक योजना तयार गर्नका लागि प्राविधिक सहयोग प्रदान गरिएको छ । जस अर्न्तगत अगामी नगर सभाबाट पारित गरि कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धित नगरपालिकाबाट प्रतिबद्धता ब्यक्ति भएको छ ।
- बाल विवाहको दरमा कमी आई शिवराज नगरपालिका वडा नं ७ र विजयनगर गाँउपालिका वडा नं ७ लाई बाल विवाहमुक्त घोषणा सुनिश्चित गर्न सहयोग पुऱ्याएको ।
- कृष्णनगर नगरपालिकाको बाल क्लव गठन तथा परिचालन निर्देशिका तैयार गर्नका लागि प्राविधिक सहयोग पुऱ्याइएको छ ।
- बुद्धभुमी नगरपालिका वडा नं ९ लाई पुर्ण खोपयुक्त वडा सुनिश्चितता घोषणामा सहयोग गरिएको छ ।
- ४ वटा ओभर हेड ट्याङ्की र २ वटा धारा निर्माण गरी शुद्ध पिउने पानीको लागि पहुँच पुऱ्याइएको छ ।

साभेदारी कार्यक्रमको मुख्य प्रभावहरु :

- शत प्रतिशत भर्ना, बाल विवाह मुक्त वडा तथा पुर्ण खोप सुनिश्चितता जस्ता महत्वपुर्ण सुचाङ्कहरुमाथी स्थानिय सरकारको सक्रियतामा सफलता हासिल भैरहेको छ ।
- बाल अधिकार र शिक्षा स्वास्थ्यका सवालहरुमाथी स्थानिय सरकारले नीति तथा निर्देशिका बनाई अगाडी बढ्नु ।
- विजयनगर गाँउपालिकाका बाल बालिकाहरुको समस्या तथा गुनासो सुन्न टोल फ्रि नम्बर संचालन भै यसको निरन्तरता दिनु ।
- बाल बालिकाहरुको सिकाई उपलब्धिमा बृद्धि हुनुका साथै कक्षा छाड्ने दरमा कमी हुनु ।

साभेदारी कार्यक्रममा भोग्नु परेको मुख्य समस्या/बाधाहरु :

- कार्यक्रममा श्रोतको कमी समुदायको माग उच्च ।
- कार्यक्रमको समापन हुदै गर्दा दक्ष जनशक्ति पलायन हुनु, र अन्तमा कार्यचाप बढी हुनु ।
- विद्यालय तथा बाल बिकास केन्द्रहरुमा श्रोत र साधनको अभाव जसले व्यवस्थापकिय मनोबलमा प्रत्यक्ष प्रभाव ।
- बिकासका लागि केवल भौतिक पुर्वाधारमुखी सोच ।
- महिला र बालिकाहरुको अर्थपुर्ण उच्च सहभागीता बृद्धि गर्न ।

कार्यक्रमबाट गरिएका नमुना कार्यहरु :

- विजयनगर गाँउपालिका पुर्ण भर्ना घोषणा भएको छ ।
- शिवराज नगरपालिका वडा नं १ बालमैत्री स्थानिय शासनयुक्त वडा घोषणा भएको छ ।

- बाल बालिकाको हितमा हुने गरी स्थानिय तहको नीति तथा निर्देशिका निर्माण गर्नका लागि प्राविधिक सहयोग ।

लाभान्वित वर्ग/ लक्षित समुदायको कार्यक्रम प्रतिको धारणा वा भनाई :

- **सीता चापागाई, १७ वर्ष बिजयनगर गाँउपालिका स्तरिय बाल क्लव संजाल**
हिजो परिचय दिन नसकेका दिनहरु सम्भदा अचम्म लाग्छ, नलागोस पनि कसरी आज म र म जस्तै बालबालिकाको अधिकारको सन्दर्भमा ढुक्क भएर बोल्न सक्ने भएकी छु त्यसैले पनि बालभेलमा सहभागी भइ मन पर्ने र मन नपर्ने, सुरक्षित र असुरक्षित स्थानहरुको विश्लेषण गरी त्यसलाई प्राथमिकिकरण गरेर गाँउपालिकामा प्रतिवेदन पेश गर्छौं । यो मेरो लागि अत्यन्तै खुशीको क्षण हो र यसकालागी कालिका र सेभ द चिल्डेनलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।
- **गोपाल बहादुर थापा अध्यक्ष बिजयनगर गाँउपालिका**
शिक्षा मानिसका लागि सबैभन्दा महत्वपूर्ण कुरा हो र अनिवार्य छ । गाँउपालिकाले पनि शिक्षामा आमुल परिवर्तन चाहेका छौं, गाँउपालिकाको शैक्षिक समस्या, चुनौती र अवसरहरुको सम्बन्धित सरोकारवालहरु सबैको सहभागितामा शैक्षिक रणनितिक योजना तयार गरी सोही अनुरूपको बजेट विनियोजन पनि गरेका छौं र यसले ५ वर्ष सम्मका लागि बाटो देखाउने काम गर्ने छ । जसरी कालिका सेभ द चिल्डेनले सहयोग पुऱ्याउदै आएको छ अनुपस्थिती पक्कै खड्किने छ यद्यपी यस योजनामा टेकेर हिड्दा उपस्थितीको महशुश गर्नेछौं ।

आगामी दिनका लागि सुझावहरु :

- स्थानिय तहहरुसँगको साभेदारीका लागि संभावनाहरु पहिचान गरी पैरवी गर्नुपर्ने ।
- संस्थागत क्षमता विकासका लागि मानवश्रोत विकास तथा परिचालनमा जोड दिनुपर्ने ।

३.२ परियोजना नाम: शुआहारा दोस्रो

साभेदार संस्था: अमेरिकी नियोग (यु एस ए आई डी)

परियोजनाको परिचय वा पृष्ठभुमी :

सुआहारा-दोस्रो असल पोषण कार्यक्रम अमेरिकी अन्तराष्ट्रिय विकास नियोगको सहयोगमा कालिका स्वावलम्बन सामाजिक केन्द्र संगको साभेदारीमा सन् अप्रिल २०१६ देखि मार्च २०२३ सम्म सञ्चालन हुने पाँच वर्षे परियोजना हो । यो परियोजना एकीकृत पोषण कार्यक्रमको रूपमा परिचित छ । यसको उद्देश्य महिला तथा बालबालिकाको पोषण स्थितिमा सुधार ल्याउनु हो । यो परियोजना नेपाल सरकार र सम्बद्ध सरकारी निकाय, निजी तथा पोषणसँग सम्बद्ध अन्य परियोजनाहरु तथा सरोकारवालाहरुको समन्वयमा सञ्चालन गरिन्छ ।

यो परियोजनाले मुख्यतः किशोरकिशोरी, गर्भवती महिला, सुत्केरी महिला र दुई वर्षमुनिका बालबालिकाको स्वास्थ्य तथा पोषणको अवस्थामा सुधार गर्नमा केन्द्रित छ । यसका साथै किशोर-किशोरीको स्वास्थ्य तथा पोषणसम्बन्धी सेवाहरुको विस्तार गर्नमा पनि नेपाल सरकारलाई सहयोग गर्दछ । सुआहारा- दोस्रो परियोजनाले नेपालको बहुक्षेत्रीय पोषण योजनाले निर्धारण गरेका पोषणसम्बन्धी लक्ष्यहरु हासिल गर्न योगदान पुऱ्याउँछ ।

यस परियोजनाका कार्यक्रमहरू बहुक्षेत्रीय अवधारणाको आधारमा सञ्चालन गरिन्छन् जसमा स्वास्थ्य, कृषि, पशुपन्छी, महिला सशक्तीकरण, शिक्षा, खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्रहरूलाई समेटिएको हुन्छ। साथै लैङ्गिक समानता, सामाजिक समावेशीकरण, व्यवहार परिवर्तन र असल शासनका सिद्धान्तहरूलाई पनि यस परियोजनाले ध्यान दिएको छ। यस परियोजनाले तल उल्लेखित प्रदेश, जिल्ला तथा स्थानीय तहका तपसील बमोजिमको जनसंख्या तथा किशोरकिशोरी, गर्भवती महिला, सुत्केरी महिला र दुई वर्षमुनिका बालबालिकाहरूमा एकिकृत पोषण कार्यक्रम मार्फत पुगेको छ।

यस परियोजनाले मुख्यगरी बाल्यावस्थामा हुने न्यूनपोषणको रोकथाम, उपचार तथा व्यवस्थापनमा ध्यान दिनुका साथै किशोरी, प्रजनन उमेरका महिला र बालबालिकामा हुने रक्तअल्पता, प्रजनन स्वास्थ्य, महिनावारीसम्बन्धी सरसफाइ, खाद्य विविधता, स्वास्थ्य सेवाको उपभोग र बाल विवाह प्रति सामाजिक धारणा जस्ता विषयहरूलाई सम्बोधन गर्छ। यसका अतिरिक्त यस परियोजनाले अधिक पोषणको समस्यालाई पनि सम्बोधन गर्दछ।

सुआहारा-२ परियोजनाको ढाँचा नेपाल सरकारका सम्बद्ध विषयगत मन्त्रालय एवम् विभागहरू तथा अन्य सरोकारवालासँग छलफल गरी तर्जुमा गरिएको हो। यो परियोजना हेलेन केलर इन्टरनेशनलको नेतृत्वमा (१).केयर, नेपाल (२). वातावरण तथा जनस्वास्थ्य संस्था (ईन्फो) (३).इक्वाइल एक्सेस नेपाल (४). एफएचआई ३६० नेपाल (५).नेपाल प्राविधिक सहयोग समुह (६).विजय विकास श्रोत केन्द्र लगायत ६ वटा सहयोगी संस्थाहरूको सहकार्यमा सञ्चालन भै रहेको छ। यस परियोजनाले सञ्चालन गर्ने क्रियाकलापहरूबाट देहाय बमोजिमका प्राथमिक उपलब्धि प्राप्त गर्ने लक्ष्य लिएको छ:

वार्षिक बजेट रु: १,७२,८५,२७४ (अक्षरूपी एक करोड बहत्तर लाख पचासी हजार दुई सय चौहत्तर मात्र)

क्र.स.	सहयोगी निकाय	कुल बजेट	कुल खर्च	बाँकी रकम	कैफियत
१	एच के आई	१,५५,८८,२७४।	१,५४,३९,७८०।	१,५६,४९४।	बन्दाबन्दिका कारण नियमित कार्यक्रम स्थगित
२	केयर नेपाल	१६,९७,०००।	७,३४,९२०।	९,६२,८८०।	बन्दाबन्दिका कारण नियमित कार्यक्रम स्थगित
जम्मा		१,७२,८५,२७४।	१,६९,६५,९००।	११,९९,३७४।	

परियोजना अवधि : जुलाई २०१९ देखि जुन २०२०

कार्यक्षेत्र : कपिलवस्तु

लक्षित समुदाय:- १००० दिने आमाहरू

कार्यगत / विषयगत क्षेत्रहरू : खाद्य तथा पोषण, स्वास्थ्य, घरायसी खाद्य उत्पादन तथा उपभोग, खानेपानी तथा सरसफाई, सुसासन, जेसी एवं किशोर किशोरी

साभेदारी कार्यक्रमको उद्देश्य :

(क) घरायसी पोषण, खानेपानी तथा सरसफाई र स्वास्थ्य अभ्यासहरूमा सुधार गर्ने :

(ख) महिला तथा बालबालिकामा गुणस्तरीय पोषण तथा स्वास्थ्य सेवाहरूको पहुँच तथा उपभोग बृद्धि गर्ने

(ग) महिला तथा बालबालिकालाई खाद्य विविधता सहित पोषणयुक्त खानेकुराहरूको पहुँचमा सुधार गर्ने

(घ) स्थानीय तहमा सुशासन सुदृढीकरण गर्दै बहुक्षेत्रीय पोषण योजनालाई विस्तार गर्ने

कोरोना प्रतिकार्यका (COVID Response) लागी गरिएका प्रयासहरु :

१ फोन परामर्श मार्फत घरधुरीमा पहुच:

	विवरण	संख्या
१	जम्मा	५३५८५
	गर्भवती आमाहरु	८१७७
	दुई वर्ष मुनीका बच्चाहरुको आमाहरु	२३७७७
	अन्य	२१६३१
२	भारत तथा अन्य मुलुकबाट आएका घरधुरीलाई फोन परामर्श	२८०
३	खाद्य अभाव भएका घरधुरीलाई स्थानिय निकायमा प्रेषण	१३५२
४	प्रेषण गरिएका घरधुरी मध्ये खाद्य सहयोग प्राप्त गरेका घरधुरी संख्या	२८२
५	ज्वरो लगायत कोरोना सम्बन्धि लक्षण देखिएको घरधुरीमा परामर्श तथा स्वास्थ्य सेवाकोलागी प्रेषण	६६
६	कालिका स्वा.सा.के. आपतकालिन कोष मार्फत आईसोलेसन, क्वारेन्टाईन तथा अति विपन्न १००० दिने आमा लाई खाद्य सहयोग	८
७	भिटामिन ए कार्यक्रममा महिला स्वयंम सेविकालाई मास्क तथा सेनिटाईजर बितरण	११०५
८	पालिका स्तरीय COVID-19 TOT तालिम संचालन	१
९	स्वास्थ्य चौकी स्तरीय COVID-19 अभिमुखीकरण संचालन	१
१०	स्थानिय पालिकामा कोरोना सम्बन्धि सुचना मूलक सामाग्री बितरण	१०

साभेदारी कार्यक्रमको मुख्य क्रियाकलाप र उपलब्धीहरु :

सिं.न.	मुख्य क्रियाकलाप	उपलब्धी गुणात्मक तथा संख्यात्मक
१	राष्ट्रिय भिटामिन ए कार्यक्रमलाई सहयोग	प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालयबाट भिटामिन ए क्याप्सूल जिल्लामा र जिल्लाबाट २ वटा पालिकामा ढुवानी सहित १० वटै पालिकाका ११०५ जन महिला स्वयंम सेविकालाई शुरुका सामाग्री (मास्क र सेनिटाईजर) तथा ३ प्रकारका पठन समाग्री सहयोग जसबाट ९४ प्रतिशत ६ महिना देखी ५ वर्ष सम्मका बालबालिकामा भिटामिन ए पुगेको ।
२	FS/CNV ले १००० दिने आमाहरुको घरमा गई स्वस्थ घर प्रवर्धन तथा १० मुख्य व्यवहार परिवर्तनको लागी परामर्श	यस वर्ष ९९४६ जना १००० दिने आमाको घरमा गई स्वस्थ घर प्रवर्धन तथा १० मुख्य व्यवहार परिवर्तनको लागी परामर्श गरेको ।
३	FS/CNV ले स्वस्थ आमा समुहमा महिला स्वयंम सेविकाको परिचालन	यस वर्ष कुल १०६६ वटा महिला स्वयंम सेविकाको नेतृत्वमा स्वस्थ आमा समुहको बैठक बसी खाद्य तथा स्वास्थ्य व्यवहारमा छुलफल गरेको ।
४	पोषिलो खाना प्रदर्शनी	महिला स्वयंम सेविकाको परिचालनबाट यस वर्ष कुल ६९१ पोषिलो खाना प्रदर्शनी गरी १००८ पुरुष तथा १११४६ जना महिला सहभागीलाई पोषिलो खानाबारे ज्ञान तथा सिप प्रदान गरेको ।
५	जिवनका महत्वपूर्ण तिन	यस वर्ष ३११० ईभेन्टमा जिवनका महत्वपूर्ण तिन अवशरहरु

	अवशरहरु मनाउने	मनाउने कार्यक्रम सम्पन्न गरियो जसमा १२१० पुरुष तथा ८४५६ महिला सहभागी भई परिवारका सदस्यलाई गर्भावस्था, सुत्केरी तथा छ महिनासम्म को अवधीको महत्व बुझाउन सहयोग प्रदान गरिएको ।
६	FS/CNV द्वारा सामान्य तथा कडा कुपोषण अवस्था भएका बालबालिकाको पहिचान तथा परामर्श	कुल १८४ वटा परामर्श ईभेन्टबाट १०० बालक तथा २४४ बालिकामा रहेको सामान्य तथा कडा कुपोषण पहिचान गरी थप हेरचाहको लागि परामर्श तथा प्रेषण गरिएको ।
७	FS/CNV द्वारा पूर्ण सरसफाईकोलागी परामर्श	कुल ६० ईभेन्टमा संचलन गरिएको अभिमुखीकरण कार्यक्रममा १४९२ (२९१ पुरुष तथा १२०१ महिला) जना सहभागीलाई अभिमुखीकरण गरिएको ।
८	अनसाईट कोचिङ	कुल ६ वटा स्वास्थ्य चौकीमा अनसाईट कोचिङ मार्फत ३७ (१३ पुरुष २४ महिला) जना स्वास्थ्य कर्मीको क्षमता अभिवृद्धिमा सहयोग ।
९	ग्रामिण नमुना कृषकको पहिचान तथा अध्यावधिक	यस वर्ष १६७ जना ग्रामिण नमुना कृषक पहिचान तथा ११८ जना सकृय कृषकलाई अध्यावधिक गरिएको ।
१०	कृषि सम्बद्ध सरकारी निकायसंग समन्वय तथा अवस्था विश्लेषण बैठक	जिल्ला तथा स्थानिय तहमा कृषि सम्बद्ध सरकारी तथा गै.स.स. संग कृषिमा आधुनिकरण तथा उत्पादन वृद्धिकोलागी छलफल तथा विश्लेषणात्मक बैठक सम्पन्न ।
११	FS द्वारा स्थानिय श्रोत व्यक्तीलाई भेट तथा अनसाईट कोचिङ	कुल ३०१ ईभेन्ट मार्फत फिल्ड सहजकर्ताद्वारा स्थानिय श्रोत व्यक्तीलाई भेट तथा अनसाईट कोच मार्फत परिचालन ।
१२	FS द्वारा घरायसी खाद्य उत्पादन समुहको बैठकमा सहभागी भई स्थानिय निकायमा सूचिकृत गर्न सहयोग	कृष्णनगर नगरपालिका तथा यशोधरा गाँउपालिका अन्तर्गतका एक एक वटा घरायसी खाद्य उत्पादन समुहलाई स्थानिय निकायमा सूचिकृत गरी सहयोग प्राप्त गर्न सहयोग गरेको ।
१३	पोषण तथा खाद्य शुरक्षा निर्देशक समितीको बैठकमा सहभागी भई पोषणको क्षेत्रमा बजेट छुट्टयाउन पैरवी	कुल ५ वटा पालिका स्तरीय पोषण तथा खाद्य शुरक्षा निर्देशक समितीको बैठकमा सहभागी भई पोषणको क्षेत्रमा बजेट छुट्टयाउन पैरवी गरेको ।
१४	वडा स्तरीय पोषण तथा खाद्य शुरक्षा निर्देशक समितीको बैठकमा सहभागी भई पोषणको क्षेत्रमा गर्नुपर्ने कार्यको लागि प्रविधिक सहयोग	कुल १३ वटा वडा स्तरीय पोषण तथा खाद्य शुरक्षा निर्देशक समितीको बैठकमा सहभागी भई पोषणको क्षेत्रमा गर्नुपर्ने कार्यको लागि प्रविधिक सहयोग गरेको ।
१५	पोषणको क्षेत्रमा प्राप्त उपलब्धिलाई संस्थागत गर्न पालिका स्तरमा दिगोपना कार्यशाला	सुआहारा कार्यक्रमको दौरान पोषणको क्षेत्रमा प्राप्त उपलब्धिलाई संस्थागत गर्न ५ वटा पालिकामा दिगोपना कार्यशाला सम्पन्न जसमा आगामी दिनमा पोषण स्थिती शुधार गर्न प्रत्येक पालिकाले कार्ययोजना समेत निर्माण गरेको ।

साभेदारी कार्यक्रमको मुख्य प्रभावहरु :

- स्थानिय निकायमा संचालन गरिएको दिगोपनाका लागि कार्याशाला मार्फत स्थानिय निकायमा पोषण स्थिती शुधारका लागि कार्ययोजना निर्माण ।

- जिवनका महत्वपूर्ण अवशरहरु मनाउने क्रममा स्थानिय प्रतिनिधीलाई संलग्न गर्दा स्थानिय निकाय स्वयंमले पनी १००० दिने आमाहरु लक्षित गरी पोषण युक्त खाना बितरण ।
- कार्यक्रमको दौरान गरिएको समन्वय तथा क्रियाकलापको सकारात्मक प्रभावको कारण स्थानिय निकायले खानेपानी तथा सरसफाईको क्षेत्रमा ८,१०,०००। बजेट विनियोजन गरी सुआहाराको प्राविधिक सहयोगमा विभिन्न कार्यक्रमहरु सम्पन्न गरिएको ।
- सुआहारा कार्यक्रमको प्राविधिक सहयोगमा शिवराज न.पा. १ किशोरीहरुका लागी घरायसी प्याड बनाउने तालिम पश्चात अन्य वडाबाट पनि सोही अनुसारको कार्यक्रममा लागी आउने वर्ष बजेट विनियोजन गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त ।
- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरमा संचालन हुने विभिन्न दिवशहरुमा यस कार्यक्रमको प्राविधिक सहयोगमा विभिन्न कार्यक्रम संचालन भएको ।
- कोरोना संत्रासका बेला फोन परामर्श मार्फत लक्षण देखिएकाहरु स्वास्थ्य संस्थामा गई उपचार गरेको तथा बिदेशबाट आउनेहरुलाई क्वारेन्टाईनमा बस्न उत्प्रेरित गरी स्थानिय निकायसंगको समन्वयमा क्वारेन्टाईनमा गई आवश्यक दिनसम्म बसी घर फर्केको ।
- फोन परामर्शका कारण समुदायमा बिदेशबाट आएका घरधुरीको जानकारी सुआहाराका कर्मचारीलाई गरी क्वारेन्टाईनमा लैजान सहयोग प्राप्त भएको ।
- फोन परामर्शको प्रभावका कारण १००० दिने बुवाहरुले स्वास्थ्य जाँच, स्तनपान, थप खाना तथा खोपका लागी सुआहाराका कर्मचारीलाई फोन आएको ।

साभेदारी कार्यक्रममा भोग्नु परेको मुख्य समस्या/बाधाहरु :

- घरबाट फोन परामर्श गर्नुपर्ने आवश्यक कार्यका क्रममा मोबाईल बिग्रिएका कारण लक्ष्य अनुसारको परामर्शमा समस्या भएको ।
- कोरोना संत्रास एवं स्वयंम कर्मचारीमा कोरोना संक्रमणका कारण मानसिक रुपमा तनावको सामना गर्नुपरेको ।
- कोरोनाका कारण अमेरिकी नियोगले नियमित कार्यक्रम स्थगित गरी घरबाट काम गर्न भनेता पनी स्थानिय निकायले निरन्तर कार्यक्रमबाट सहयोग माग्दा समभेदारी कायम राख्न समस्या भएको ।
- स्थानिय निकायले भौतिक सहयोगलाई बढी महत्व दिने कारणले बन्दाबन्दिको समयमा घरबाट ५३५८३ घरधुरीलाई परामर्श, लक्षण देखिएका तथा बिदेशबाट आएकालाई प्रेषण, खाद्य अभाव भएकालाई प्रेषण, महिला स्वयंम सेविकालाई परामर्श जस्ता महत्वपूर्ण कार्यले वास्तविक ठाउँ पाउन नसकेको ।

कार्यक्रमबाट गरिएका नमुना कार्यहरु :

- पाँचवटा स्थानिय निकायमा पोषण सम्बन्धि कार्यलाई सस्थागत गर्न दिगोपना कार्यशाला सम्पन्न ।
- बाणगंगा न.पा.को को बजेटमा १००० दिने आमा तथा बुवाहरुलाई खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धि अभिमुखीकरण एवं १००० दिने आमाहरुलाई फिल्टर बितरण ।
- यशोधरा गाँउपालिकाको बजेटबाट ४,५०,००० बराबरको फिल्टर खरिद गरी १००० दिने आमाहरुलाई बितरण ।
- शिवराज न.पा. को बजेटबाट सुआहाराको प्राविधिक सहयोगमा किशोरीहरुलाई घरायसी प्याड बनाउने तालिम सम्पन्न ।
- बन्दाबन्दिका क्रममा गरेको फोन परामर्शका कारण स्वास्थ्य जाँच गराउन, आईरन तथा क्याल्सियम चक्की पाउन, संस्थागत सुत्केरी गराउन १००० दिने बुवाहरुले, बिदेशबाट आएकाको जानकारी दिन, स्तनपानबारे जानकारी लिन, थप खानाबारे जानकारी लिन, खोपबारे जानकारी

लिन फिल्डका कर्मचारीलाई सम्पर्क गरी सहयोग माग गरी सो अनुसारको सेवा प्रवाहमा परामर्श गरी सहयोग गरेको ।

- भिटामिन ए कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन क्याप्सुल हुवानी तथा महिला स्वंग सेबिकाका लागि मास्क र सेनिटाईजर प्रदान गरी सो को प्रयोग गरी अभियान सफल बनाउन सहयोग गरेको ।
- कोरोना संत्रासको विषम परिस्थितीमा पनी स्थानिय निकायका स्वास्थ्य शाखा तथा स्वास्थ्य चौकी अन्तर्गतका महिला स्वयंग सेबिकाको लागि कोरोना सम्बन्धि अभिमुखीकरण शुरुक्षा निर्देशिका पालन गर्दै सम्पन्न गर्न सफल भएको ।
- सुआहारा अन्तर्गतका सम्पूर्ण कर्मचारीको कोरोना विमा गरी जोखिमबाट राहत प्रदान गर्ने प्रयास भएको ।
- नेपाल सरकारलाई तिर्नुपर्ने मासिक कर अधिल्ला दिनमा ढिलो हुने गरेकोमा हाल सोही महिनामा जम्मा गर्ने गरिएको ।
- यस वर्ष बजेट अभावका कारण कम गर्नुपर्ने कर्मचारीको हकमा कर्मचारीको मूल्याङ्कन तथा अन्तर्वार्ताको आधारमा छनौट गरिएको ।

लाभान्वित वर्ग/ लक्षित सुमदायको कार्यक्रम प्रतिको धारणा वा भनाई :

- क.ब.न.पा. ७ धरमपनियाका कर्मचारी श्री राम अचल यादवद्वारा सुआहारा कार्यक्रमबाट संचालित फोन काउन्सिलिङलाई सकारात्मक प्रयासको रुपमा धन्यवाद दिदै थप पक्ष (रोकथाम, उपचार तथा शुरुक्षा सामाग्री) मा पनी सहयोगको अपेक्षा राख्नु भएको छ ।
- विजयनगर गाउँपालिका वडा नं. ७ का अध्यक्ष श्री दिनेश कुमार चौधरी ज्यूवाट सुआहाराका फिल्ड सहजकर्ताहरुबाट टेलिफोन मार्फत घरधुरी परामर्श गरेको अवलोकन गरेर कार्यको प्रशंशा गरेको । यस प्रकारको माहामारी प्रकोपकाको समयमा पनी फोनबाट सुआहारा कर्मचारीहरुबाट समय अनुसारको उचित परामर्श सरसल्लाह अनि रीफर गरेकोमा घरधुरीका सदस्यहरुबाट खुशी प्रकट गरेका ।
- फोन परामर्शको क्रममा बडाबाट पाएको खाद्यान्न सकिन लागेकाले तपाईंको संस्थाबाट कहिले पाइन्छ भनि सोध्ने गरेको ।
- विद्यानगर स्वास्थ्य चौकी प्रमुखद्वारा यस विषम परिस्थितीमा कार्य गर्नकालागी सुआहाराद्वारा मास्क, ग्लब्स, सेनिटाईजर सहयोग गर्न अनुरोध गर्नुभएको छ ।
- गोटीहवा स्वास्थ्य चौकीका प्रमुख रमेश शर्माले यस विषम परिस्थितीमा पनी सुआहाराद्वारा फोन परामर्श मार्फत समुदाय स्तरमा सचेतना फैलाउन महत्वपूर्ण सहयोग गरेकोमा धन्यवाद ज्ञापन गर्नुभएको छ ।
- कपिलवस्तु न.पा.का स्वास्थ्य संयोजक उमेश गुप्ताका अनुसार सुआहाराद्वारा प्रदान गरिएको शुरुक्षा सामाग्रीले भिटामिन ए अभियान शुरुक्षितरुपमा सम्पन्न गर्न सहयोग भएकोमा धन्यवाद ज्ञापन व्यक्त गर्नुभएको छ ।

आगामी दिनका लागि सुभावरु :

- संस्थागत रुपमा संचालनमा रहेका कार्यक्रममा आबद्ध फिल्ड तथा अफिस लेभलमा कार्यरत कर्मचारीलाई कम्तिमा महिनामा एक पटक एक जनालाई कार्यकारी लगायत बोर्डबाट (फोकल पर्सन) व्यक्तिगत तथा अफिस सम्बन्धित कार्यका बारेमा के कसरी काम भईरहेको छ ? कुनै समस्या छ कि छैन ? अफिसबाट सहयोग भईरहेको छ कि छैन ? लगायतका कुरा फोनबाट भए पनी गर्दा निजलाई थप प्रोत्साहन हुन्छ की भन्ने बुझाई अनुसार यो सुभाव राख्न चाहन्छु ।
- समुदाय स्तरमा कार्यरत कर्मचारीको कार्यभार एवं पारिश्रमिकको अनुपात न्यून भएको कारण अनुपात मिलाउन प्रयास गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

३.३ परियोजना नाम : परम्परागत नकरात्मक धारणा विरुद्ध बालिका अधिकार

► परियोजनाको परिचय वा पृष्ठभूमि :

कालिका स्वावलम्बन सामाजिक केन्द्र र Amplify Change संगको साभेदारीमा संचालित परम्परागत नकरात्मक धारणा विरुद्ध बालिका अधिकार (GRANT) परियोजना शुद्धोधन गाउँपालिकाका किशोर किशोरीहरूको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य, बाल तथा प्रजनन अधिकार,समुदायको परम्परागत नकारात्मक धारणाहरू न्यूनिकरण भई सकारात्मक धारणाको विकास,किशोर किशोरी मैत्री स्वास्थ्य सेवाका लागि प्रभावकारी नीति तथा योजनाहरू,यौन तथा प्रजनन समस्याका कारणले किशोरीहरू कक्षा छोड्ने दरमा कमी,किशोर किशोरी मैत्री स्वास्थ्य सेवामा पहुँच पुर्याउनका साथै गुणस्तरिय सेवाका लागि स्वास्थ्य केन्द्रको सुदृढीकरण जस्ता कार्यहरू संचालित गर्दै अन्तत यस परियोजनाले सो गाउँपालिकामा रहेका मौलाना, धर्मगुरु,पण्डित,सोखा, शिक्षक तथा किशोर किशोरीहरूको परिचालन मार्फत परम्परागत रूपमा रहेका नकारात्मक धारणाहरूलाई हटाउदै सकारात्मक तथा मानव जिवन जिउनको लागि फाईदामुखी परम्पराहरूलाई निरन्तरता दिने छन् । अन्तत यस शुद्धोधन गाउँपालिका लाई नै बालविवाह अन्त्य गर्ने यस परियोजनाले लक्ष्य तथा उद्देश्य लिएको छ ।

साभेदार संस्था: Amplify Change

वार्षिक बजेट रु: ९७,८९,२४६.६३ ।

खर्च भएको बजेट: १९४२०९८।

बाँकी बजेट : ७८,४७,१४८.६३

परियोजना अवधि : १ जनवरी २०२० देखि ३० जनवरी २०२१ सम्म

कार्यक्षेत्र : शुद्धोधन गाउँपालिकाको ६ वटै वडाहरू

लक्षित समुदाय:- १० देखि २४ वर्ष सम्मको किशोर किशोरीहरू

कार्यगत / विषयगत क्षेत्रहरू : किशोर किशोरीहरूको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य

साभेदारी कार्यक्रमको उद्देश्य :

- किशोर किशोरीहरू बाल तथा प्रजनन अधिकारका विषयमा जानकार हुनेछन् ।
- समुदायको परम्परागत नकारात्मक धारणाहरू न्यूनिकरण भई सकारात्मक धारणाको विकास हुनेछ ।
- किशोर किशोरी मैत्री स्वास्थ्य सेवाका लागि प्रभावकारी नीति तथा योजनाहरू बन्नेछन् ।
- यौन तथा प्रजनन समस्याका कारणले किशोरीहरू कक्षा छोड्ने दरमा कमी ल्याउने ।
- किशोर किशोरी मैत्री स्वास्थ्य सेवामा पहुँच पुर्याउनका साथै गुणस्तरिय सेवाका लागि स्वास्थ्य केन्द्रको सुदृढीकरण गर्ने ।

कोरोना प्रतिकार्यका (COVID Response) लागी गरिएका प्रयासहरू :

विश्वलाई नै त्रसित बनाएको कोरोना भाईरस प्रतिकार्यका लागि गरिएका प्रयासहरू निम्न रहेका छन् ।

- किशोर किशोरी संजालका सदस्यहरू मध्ये किशोरहरूका लागि सेनिटाईजर र मास्क तथा किशोरीहरूका लागि लकडाउनको समयमा हुने महिनावारीको व्यवस्थापन गर्नका लागि सेनेटरी प्याड, सेनिटाईजर तथा मास्कहरू वितरण कार्यक्रम
- शुद्धोधन गाउँपालिका अर्न्तगतमा रहेका करेन्टाईनहरूका लागि पिपिई सेट, मास्क, सेनिटाईजर, गोलोभ्स, आदी जस्ता स्वास्थ्य सुरक्षाका लागि सामाग्री सहयोग गरिएको थियो ।
- कोरोनाको माहामारी तथा लकडाउनको समयमा हुने यौन हिंसा, घरेलु हिंसा, महिनावारी व्यवस्थापन, सरसफाई जस्ता विषयहरूमा रेडियो मार्फत जनचेतना कार्यक्रम भएको छ ।

साभेदारी कार्यक्रमको मुख्य क्रियाकलाप र उपलब्धीहरु :

सि.न.	मुख्य क्रियाकलाप	उपलब्धी गुणात्मक तथा संख्यात्मक
१	कर्मचारी तथा कार्यसमितिहरुका लागि परियोजना अभिमुखिकरण कार्यक्रम	कर्मचारी तथा कार्यसमितिहरुका लागि परियोजना अभिमुखिकरणमा ५ जना महिला १५ जना पुरुषहरुलाई परियोजनाको लक्ष्य, उद्देश्य तथा गर्नु पर्ने कार्यहरुको बारेमा जानकारी भयो ।
२	कर्मचारी तथा कार्यसमितिहरुका संरक्षण नीति सम्बन्धि अभिमुखिकरण	कर्मचारी तथा कार्यसमितिहरुका लागि संरक्षण नीति सम्बन्धि अभिमुखिकरण ६ जना महिला १६ जना पुरुषहरुको संरक्षण नीति सम्बन्धि क्षमता अभिवृद्धि गरियो । जसमा संस्था संचालन गर्दा वा कार्यक्रमहरु संचालन गर्दा हुन सक्ने सवाल तथा चुनौतिहरु र त्यसलाई समाधान कसरी गर्न सकिन्छ भन्नेबारेमा जानकारी भएका छन् ।
३	सरोकारवालाहरुका लागि परियोजना अभिमुखिकरण	सरोकारवालाहरुका लागि परियोजना अभिमुखिकरणमा १६ जना महिला ३४ जना पुरुषहरुलाई परियोजनाको लक्ष्य, उद्देश्य तथा गर्नु पर्ने कार्यहरुको बारेमा जानकारी गराउनुका साथै परियोजना संचालनका लागि साथै बालविवाह अन्त्यका गर्नका लागि यस शुद्धोधन गाउपालिकाबाट प्रतिवद्धता जाहेर गर्नु भएको छ ।
४	किशोर किशोरीहरु संग परिचयात्मक कार्यक्रम तथा बैठक	६ वटा किशोर किशोरी संजालका १५५ जना किशोरीहरु ३८ जना किशोर सदस्यहरुलाई परियोजनाको बारेमा जानकारी गराईएको थियो । साथै किशोर किशोरीहरुको वार्षिक कार्ययोजना निर्माण संग संगै संजाल व्यवस्थापनका लागि सामाग्रीहरु(टिनको बाक्स, प्रिन्ट पेपर, स्केल, फाईल, रजिस्टर, डट्पेन आदी) सहयोग गरिएको थियो ।
५	किशोरी सुरक्षा रेडियो कार्यक्रम	कोरोना सक्रमण बृद्धि संगै भएको लकडाउन तथा लकडाउनको समयमा किशोरीहरुलाई हुने समस्या तथा हिंसाहरु जस्तै: यौन जन्य हिंसा घरेलु हिंसा, मानसिक समस्याहरु, महिनावारी व्यवस्थापन जस्ता समसामयिक हुन सक्ने घटनाहरुलाई लिएर किशोरी सुरक्षा रेडियो कार्यक्रम रेडियो कपिलवस्तु १०४.२ मेघाहर्ज बाट संचालन गरिएको छ ।
	COVID-19 सम्बन्धि कर्मचारी तथा कार्यसमितिहरुका लागि अभिमुखिकरण कार्यक्रम	विश्व नै आक्रान्त पारेको कोरोना सक्रमण नेपालमा पनि बृद्धि हुन थालेपछि यसबाट बच्न सकिने उपायहरु, सुरक्षाका उपायहरुको बारेमा छलफल तथा जानकारी भएको थियो । ११ जना महिला २५ जना पुरुषहरुको सहभागितामा यस परिस्थितिमा कसरी समुदाय स्तरमा कार्य गर्न सकिने भन्ने बारेमा पनि छलफल तथा जानकारी भएको थियो ।
	करेन्टाईन व्यवस्थापनका लागि स्वास्थ्य सामाग्री सहयोग	कोरोना सक्रमण नेपालमा पनि बृद्धि हुन थालेपछि यसबाट बच्न सकिने, सुरक्षाका उपायहरु अपनाउनका लागि तथा किशोर किशोरीहरुको महिनावारी व्यवस्थापनको लागि सेनिटाईजर, मास्क, सेनेनेटरी प्याड तथा करेन्टाईनहरुको लागि पि.पि.ई सेट, मास्क, सेनिटाईजर, गोलोभ्स आदी सामाग्रीहरु सहयोग गरिएको थियो ।

साभेदारी कार्यक्रमको मुख्य प्रभावहरु :

- ▶ कोरोना सक्रमणको बृद्धि संगै उच्च सर्तकता अपनाउन र समुदाय स्तरका किशोर किशोरीहरुको स्वास्थ्यलाई मध्यनजर गर्दै मास्कको महत्व बुझाउदै मास्क तथा सेनिटाईजर वितरण पश्चात किशोर किशोरीहरुले गाउपालिका संग समन्वय गरी प्रस्तावना पेश गरीवजेट निकासी गरी मास्क निर्माण तथा वितरण कार्य भएको ।

साभेदारी कार्यक्रममा भोग्नु परेको मुख्य समस्या/बाधाहरु :

- ▶ कोरोनाको कारण बन्दाबन्दिले गर्दा योजना अनुसारका कार्यक्रम समयमा सम्पन्न गर्न कठिन भएको ।
- ▶ कर्मचारी आफै कोरोना संक्रमित हुदा तय गरिएको कार्यक्रम पनि सम्पन्न गर्न नसकिएको ।
- ▶ HFOMC को अध्यक्षमा वडा अध्यक्ष रहने व्यवस्था अनुसार उहाँहरुको व्यस्तताको कारण कार्यक्रम पटक पटक सार्नु परेको ।

कार्यक्रमबाट गरिएका नमुना कार्यहरु :

- ▶ किशोर किशोरीहरुको महिनावारी व्यवस्थापनको लागि सेनिटाईजर, मास्क, सेनेनेटरी प्याड तथा करेन्टाईनहरुको लागि पि.पि.ई सेट, मास्क, सेनिटाईजर, गोलोभ्स आदी सामाग्रीहरु सहयोग गरिएको ।
- ▶ COVID-19 को शुरुवाती अवस्थामा सम्बन्धित कर्मचारी तथा कार्यसमिती सदस्यहरुका लागि कोरोना सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम ।

लाभान्वित वर्ग/ लक्षित समुदायको कार्यक्रम प्रतिको धारणा वा भनाई :

परम्परागत नकरात्मक धारणा विरुद्ध बालिका अधिकार कार्यक्रम शुद्धोधन गाउपालिकाको लागि अति आवश्यक र यहाँका मानिसहरुमा बसेको पुराना नकरात्मक सोच छ त्यलाई परिवर्तन गर्न सहयोग मिले छ र यस कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि शुद्धोधन गाउपालिका सदैव तत्पर रहनेछ - - शुद्धोधन गाउपालिका प्रमुख

३.४परियोजना नाम : आधारभूत स्वास्थ्य परियोजना

परियोजनाको परिचय वा पृष्ठभूमि :

कालिका स्वावलम्बन सामाजिक केन्द्र र फेरमेड फाउण्डेशन नेपालको साभेदारीमा विगत २०१९ देखि प्रदेश नं.५ का ३ जिल्लाका विभिन्न १८ वटा गाउँपालिका तथा नगरपालिकामा संचालित कार्यक्रम हो । यसका मुख्य उद्देश्यहरु १८ वटै गाउँपालिका तथा नगरपालिकाका स्वास्थ्य संस्थाहरुको स्वास्थ्य व्यवस्थापन प्रणालीलाई सुदृढीकरण गर्ने,स्वास्थ्य मानव श्रोतको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने, समुदायमा प्रदान गरिने सेवाहरुको पहुँच बढाउने र गुणस्तरम, सुधार लयाउने र लक्षित समुदायको चेतना अभिवृद्धि गरी स्वास्थ्य सेवाहरु उपयोग गर्नलाई सशक्त र सक्षम गराउने हो ।

साभेदार संस्था:

फेरमेड फाउण्डेशन नेपाल

वार्षिक बजेट रु:

खर्च भएको बजेट १२१२१८९९.३७

परियोजना अवधी :

४ वर्ष २०१९ देखि २०२२ सम्म

कार्यक्षेत्र :

प्रदेश ५ को ३ जिल्लामा १८ वटा पालिकाहरु { कपिलवस्तु (कपिलवस्तु, कृष्णनगर, बुद्धभूमि, बाडगंगा, शिवराज, महाराजगंज विजयनगर, शुधोधन, मायादेवी, योशोधरा) , रुपन्देही (लुम्बिनी सास्कृतिक, कोटहीमाई, मरचवारी, समरीमाई) र नवलपरासी (प्रतापपुर, सुस्ता, सरावल, पालिनन्दन)}

लक्षित समुदाय:-

- प्रत्यक्ष लाभवन्ति :
  - ✓ उपेक्षित उष्णप्रदेशिय रोगहरुबाट प्रभावित र जोखिममा रहेका व्यक्ति र समुदाय
  - ✓ गर्भवती र नवजात शिशु
  - ✓ स्वास्थ्यकर्मी
  - ✓ गाउँ वा नगरपालिकाका प्रतिनिधिहरु
  - ✓ स्वास्थ्य संस्था व्यवस्थापन समिति
  - ✓ महिला स्वास्थ्य स्वमंसेविकाहरु
  - ✓ समुदाय स्तरीय सकृय समुह वा संस्थाहरु
  - ✓ विद्यालयका बालबालिकाहरु
- अप्रत्यक्ष लाभवन्ति
  - ✓ लक्षित स्वास्थ्य संस्था अर्न्तगत परेका समुदाय
  - ✓ अपाङ्ग भएका व्यक्तिहरु
  - ✓ गर्भवती र नवजात शिशु

कार्यगत / बिषयगत क्षेत्रहरु :

- ✓ उपेक्षित उष्णप्रदेशिय रोगहरु
- ✓ मातृ तथा नवजात शिशु

साभेदारी कार्यक्रमको उद्देश्य :

- मुख्य काम गर्ने क्षेत्रहरु
  - ✓ स्वास्थ्य प्रणाली सुदृढीकरण
  - ✓ उपेक्षित उष्ण प्रदेशिय रोगहरु
  - ✓ मातृ तथा नवजात शिशु स्वास्थ्य

- अन्य
- ✓ खानेपानी
- ✓ सरसफाई (WASH)
- ✓ अपाङ्गता

कोरोना प्रतिकार्यका (COVID Response) लागी गरिएका प्रयासहरु :

- विभिन्न कार्यक्षेत्रहरूमा ह्यान्ड वाशिंग कर्नर स्थापना गर्न सहयोग
- कोभिड १९ को बारेमा पढ्ने सामग्री वितरण गरियो
- कार्य क्षेत्रमा पर्सनअल प्रोटेक्टिव एक्जुइपमेन्ट सामग्री सहयोग गरियो
- स्वस्थ कार्यलय कपिलवस्तु लाई कोभिड १९ चेक जाच गर्ने सामग्री लयाउन र पीसीआर संकलन गर्नका लागि गाडी को सायोग
- पीसीआर संकलन को लागी मानव स्रोत सहयोग
- कन्ट्याक्ट ट्रेसिड का लागि ३ जन जन्सत्ती १४ दिन का लागि सहयोग
- DHO कपिलवस्तुलाई कीटाणुनाशक सामग्रीहरू सहयोग
- जिल्ला स्वस्थ कार्यलय कपिलवस्तु लाई ४ दिनका लागि ल्यब टेकनिसियन सहयोग
- कार्य क्षेत्र का क्वारेन्टिनमा रहेका सुनौलो १००० दिनका महिलाहरू लाई पोषण तथा सरसफाइ का सामग्री वितरण
- क्वारेन्टिन ब्वस्थापना,कोभिड १९ को जनचेतन मुलक तथा पि सि र संकलन का लागि पलिकाहरू सँग समुन्य गरी सहयोग
- सरकार ले तोकेका आन्य कारेकरम हरु जस्तै खोप गाउ घर क्लिनिकहरूमा सहयोग
- २ वटा रेडियो बाट निरन्तर कोभिड १९ को सन्देश मुलक कारेकरम पर्सारन

साभेदारी कार्यक्रमको मुख्य क्रियाकलाप र उपलब्धीहरु :

सि.न.	मुख्य क्रियाकलाप	उपलब्धी गुणात्मक तथा संख्यात्मक
१	स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिको तालिम	३ वटा जिल्लामा गरी जम्मा २४ वटा तालिम संचालन भए जसबाट २८८ जनाको क्षमता अभिवृद्धि गरियो । साथै नेपाल सरकारको निर्देशिका अनुसारको व्यवस्थापन समिति गठन गर्नमा समेत उल्लेखनिय भुमिका खेलेको छ । यस तालिम पश्चात प्रतापपुर गाँउ पालिका अर्न्तगतको बैदौली स्वास्थ्य चौकीका लागी जग्गा उपलब्ध गराउनमा समेत मद्दत पुगेको थियो ।
२	कार्य नगरपालिका, प्रदेश स्वास्थ्य कार्यालय र सरोकारवालाहरू लाई परियोजनाको अ भमुखीकरण	३ वटा जिल्लामा गरी जम्मा ६ वटा अ भमुखीकरण संचालन गरियो जसबाट १३० जनालाई कार्यक्रमको बारेमा जानकारी गरियो ।
३	पालिकाको वार्षिक सामिक्षामा सहभागि	१८ वटा पालिका मध्य १० वटा पालिका मा वार्षिक समीक्षा सहभागि भई पारीयोजनाले गरेको काम को बारेमा जानकारी गराइयो
४	स्वास्थ्य सेवा संबन्धी योजना तथा बजेट तर्जुमा	६ वटा पालिकामा स्वास्थ्य सेवा संबन्धी योजना तथा बजेट तर्जुमाको अभिमुखिकरण तालिम सम्पन्न गरियो जस मध्य १५६ जना लाभाङ्कित भए ।
५	स्वास्थ्य सेवा संबन्धी योजना तथा बजेट तर्जुमा को फ्लोअप गरियो	५ वटा पालिकामा स्वास्थ्य सेवा संबन्धी योजना तथा बजेट तर्जुमाको अभिमुखिकरण गरएकोमा ५ वटै स्थानमा फ्लोअप गरियो ।
६	विभिन्न पालिकाहरूमा परियोजनाको वार्षिक सामिक्षा	८ वटा पालिकामा परियोजनाको वार्षिक सामिक्षा गरी परियोजनाले वर्ष भरि गरेका कामको प्रस्तुति गरियो जसमा ५४ जना पदअधिकारीहरूको उपस्थिति थियो ।
७	सामुदायिक स्वास्थ्य स्कोर बोर्ड	१८ वटा पालिका मध्य १ वटा स्थानमा सामुदायिक स्वास्थ्य स्कोर बोर्डको स्थापना गरियो जसमा ३७६ जनाको उपस्थिति थियो ।

८	सामुदायिक स्वास्थ्य स्कोर बोर्ड को फ्लोअप	१७ वटा स्वास्थ्य संस्थामा फ्लोअप गरियो जसमा ६३८ जना लाभाङ्कित भएको पाईयो ।
९	वर्धिङ्ग सेन्टरमा अन साइट कोचिङ्ग	१८ वटा पालिका मध्य ४ स्थानमा अन साईट कोचिङ्ग गरियो जस मध्य १४ जनालाई तालिम दिइयो(९जना SBA प्रप्त र ५ जना SBA नलिएका)
१०	स्वस्थ्य व्यावस्थापन सुचना प्रणालि तालिम	१ व्याच तालिम सम्पन्न गरियो जसमा २२ जना स्वस्थ्य कर्मको उपस्थिति थियो ।
११	३ दिने उष्ण प्रदेशिए रोगहरु बारे स्वस्थ्य कर्महरुलाई तालिम	३ वटा जिल्लामा गरि ३ वटा तालिम सम्पन्न गरियो जसमा ७९ जना स्वस्थ्य कर्महरुले तालिम प्रप्त गरे ।
१२	३ दिने स्वएम हेरचाह तालिम	१८ वटा पालिका मध्य ४ वटा स्वयम हेरचाह समुहलाई तालिम दिइयो जसमा ९३ जना उष्ण प्रदेशिए रोगबाट प्रभावित व्यक्तिहरुको उपस्थिति थियो ।
१३	उष्ण प्रदेशिए रोग सम्बन्धि स्वयम सेविकालाई २ दिने तालिम	१८ वटा पालिकाका विभिन्न २४ स्थानका स्वयम सेविकालाई तालिम दियो जसमा ३२१ जना स्वयम सेविकाको सहभागिता थियो ।
१४	स्वयम सेविकालाई रोल मोडल	३२१ स्वयम सेविका मध्य १ जना स्वयम सेविकालाई रोल मोडलको रुपमा छनोट गरि १८ वटा पालिका मध्य ४ स्थानमा अफुले गरेका राम्रा कामहरुको बारेमा भन्न र सिकाउना लगाईयो ।
१५	स्वायम सेविकालाई अन्तरक्रिया कलाप मा सहभागि	१८ वटा पालिका मध्य १७ वटा स्वास्थ्य संस्थाका २५१ जना स्वायम सेविकालाई अन्तरक्रियाकलापमा सहभागि गराईयो ।
१६	वर्धिङ्ग सेन्टरमा अवस्यक समाग्रिहरु सहयोग	१८ वटा पालिका मध्य एक वटा स्वास्थ्य संस्थामा सामाग्रि हस्तान्तरण गरियो ।
१७	ल्याब सामाग्रि सहयोग	१८ वटा पालिका मध्य एक वटा स्वास्थ्य संस्थामा सामाग्री हस्तान्तरण गरियो ।
१८	अपाङ्ग मैत्री स्वास्थ्य संस्थाको निर्माणमा सहयोग	३ जिल्लाको विभिन्न स्थानिय पालिका मध्ये ४ वटा स्वास्थ्य संस्थामा अपाङ्ग मैत्री स्वास्थ्य संस्थाको निर्माण गरियो - जस्तै: अपाङ्ग मैत्री सिडि, रेलिङ्ग, शौचालय ईत्यादी ।
१९	गाउँ घर क्लिनिक	१८ वटा स्थानिय पालिकाहरु मध्ये ३ स्थानमा गाँउ घर क्लिनिक संचालन गर्नका लागि चाहिने आवश्यकता अनुसारको स्वास्थ्य सामाग्रीहरु सहयोग गरियो(जस्तै : फर्निचर, फर्निसिङ्ग तथा स्वास्थ्य सामाग्रीहरु)
२०	छाला सिभिर	१८ वटा पालिका मध्य विभिन्न १० स्थानमा छाला सिभिरमा ११०० जना लाभाङ्कित भए ।
२१	सचेतना मुलक कार्यक्रम	१८ वटा पालिका मध्य विभिन्न ५ स्थानमा भित्ते लेखन, खोप कार्यक्रममा सहयोग स्वयम सेविका, आमा समुह, बाल क्लब, युवा क्लब, वन उपभोक्ता समुह, धामी, भाक्री, धर्म गुरुहरु भेला गरि कार्यक्रमको बारेमा व्याख्या गरियो साथै रेडियो कार्यक्रम बाट पनि सचेतना मूलक जिङ्गल प्रशारण गरियो ।
२२	विद्यालय स्वास्थ्य सचेतना मुलक कार्यक्रम	१८ वटा पालिका मध्य विभिन्न ३५ वटा विद्यालयमा उष्ण प्रदेशिय रोगहरु बारे सचेतना मुलक कार्यक्रम गरियो जस्मा १०३५ जना विद्यार्थीको सहभागिता रहेको थियो ।
	कवारेन्टाईन व्यवस्थापनका तथा स्वास्थ्य सामाग्री सहयोग	कवारेन्टाईन व्यवस्थापनमा सहयोग स्वस्थ्य संस्थाका लागि पि.पि.ई सेट, मास्क, सेनिटाईजर, गोलोभ्स आदी सामाग्रीहरु सहयोग ।

साभेदारी कार्यक्रमको मुख्य प्रभावहरु :

प्रभावकारी कार्यक्रमहरुका लागि स्थानिय पालिकाहरुमा बजेट समावेश गरेका छन् । जस्तै - छाला सिभिर, अपाङ्गमैत्री स्वास्थ्य सिभिर, विद्यालय स्वास्थ्य वातावरण मैत्री)

साभेदारी कार्यक्रममा भोग्नु परेको मुख्य समस्या/बाधाहरु :

- कोभिड १९ ले गर्दा कार्यक्रममा अवरोध भएको

- पा लका का सम्पूर्ण कर्मचारी व्यस्त भयका कारण ले गर्दा कार्यक्रम गर्न कठिनाई

कार्यक्रमबाट गरिएका नमुना कार्यहरु :

- बिशम परिस्थिती मा पनि प स आर सन्कलन ,कन्ट्याक्ट ट्रेसीङ, गाउ घर क्लिनिक, र खोपमा सधैं सहयोग
- भत्ते लेखन
- अपाङ्ग मैत्री स्वस्थ संस्था को निर्माण
- हेन्ड वासिङ्ग करनरमा सामाग्रीहरु सहयोग
- क्वारेन्टाईन बसेका १००० दिनका आमालाइ पोषण र का सामाग्रीहरु बितरण
- क्वारेन्टाईन व्यवस्थापनमा सहयोग

लाभान्वित वर्ग/ लक्षित सुमदायको कार्यक्रम प्रतिको धारणा वा भनाई :

- सरकारी तहवाट अहिले सम्म नपाएको तालिम पाउदा धेरै कुराहरु सिक्ने अवसर मिल्यो ।
- स्वायम हेरचाह तालिमले धेरै फाईदा भएको र आभै बढि तालिमको आशा रहेको ।
- अपाङ्ग मैत्री स्वस्थ संस्था भएकोले धेरै लाई सेवा दिन सहज भएको छ ।

परियोजना नाम : Access to Continuous Education and Risk Communication Program for COVID-19 Response.

परियोजनाको परिचय वा पृष्ठभूमि:-

कोरोना महामारीको कारणले विश्वनै आक्रान्त बनेको परिस्थितिमा नेपाल पनि यसको प्रभाव निकै पयो । त्यसमा कपिलवस्तु जिल्ला छिमेकी मित्रराष्ट्र भारतसँग खुला सीमाना भएका कारण अझ प्रभावित भएको थियो । यस्तो विषम परिस्थितिमा सरकारद्वारा यसको प्रतिकार्यको लागी देश नै लकडाउन भयो । नोबेल कोरोना भाइरसको प्रभाव सबै जसो क्षेत्रमा परेको नै थियो यद्यपी यसले सबै भन्दा बढी विद्यालय जाने उमेरका बालबालिकाहरुमा पारेको थियो । एस.एल.सी. परिक्षा मितिमा आएर सरकारबाट रद्द गर्ने निर्णय भयो र यस संगै नयाँ शैक्षिक सत्रको सुरुवात, विद्यालय नियमितभै सुचारु हुन नसक्नुले बालबालिका पठन पाठन क्रियाकलापमा निकै ठुलो प्रभाव पारेको थियो । शैक्षिक संस्था लामो समय सम्म बन्द भएको परिस्थितिमा बालबालिकाले घरमै सिकाइ क्रियाकलाप गर्नका लागी निरन्तर शिक्षाको पहुँच स्थापना गर्ने उद्देश्य सहित बैकल्पिक माध्यमको रूपमा कालिका स्वावलम्बन सामाजिक केन्द्रले युनिसेफको साभेदारी सहयोगमा यो कार्यक्रम संचालन भएको हो ।

कपिलवस्तु जिल्लामा छिमेकी मुलुक भारत तथा विदेशबाट आउनेहरुको संख्या हवात्तै बढे पछि सोको व्यवस्थापनका लागी जिल्लाका अधिकांश स्थानिय सरकारको क्वारेन्टाइन स्थल स्थापनाको लागी पहिलो प्राथमिकतामा सामुदायिक विद्यालयहरु परेका थिए । यस कारण पनि विद्यालय तुरुन्तै खुल्ने सम्भावना न्युन थियो । कोभिड संक्रमण र यसले बालबालिकाहरुमा पारेको मनोबैज्ञानिक असरलाई कम गर्न साथै कोभिडको जोखिमबाट बच्न अपनाउनु पुर्व तयारी र सावधानी सम्बन्धी विभिन्न संचारको माध्यमबाट जोखिम कम गर्ने अर्को महत्वपूर्ण उद्देश्य हो ।

यसरी क्वारेन्टाइनका रूपमा प्रयोग भएका १०० वटा विद्यालयहरुलाई लक्षित गरी यस कार्यक्रम संचालनमा आएको हो । कार्यक्रमले क्वारेन्टाइन स्थलको रूपमा प्रयोग भएका विद्यालयहरुलाई निसंक्रमणीकरण गर्ने र जोखिम तथा भय रहित ढंगबाट शैक्षिक गतिविधीको सुचारु गराउनमा मद्दत गर्ने उद्देश्य रहेको थियो । यसरी शैक्षिक क्षेत्रमा कोभिडले पारेको प्रभाव प्रतिकार्यको लागी यस कार्यक्रम ६ महिनाको लागी साभेदारी भएको हो ।

साभेदार संस्था: युनिसेफ (UNICEF)

वार्षिक बजेट रु: ४९,९२,१००.००

परियोजना अवधी : जुन १० देखि ३० नाभेम्बर सम्म ।

कार्यक्षेत्र :

कपिलवस्तु जिल्लाको कृष्ण नगरनगरपालिका, विजयनगर गाँउपालिका, शिवराज नगरपालिका, बुद्धभुमी नगरपालिका, कपिलवस्तु नगरपालिका र शुद्धोधन गाँउपालिकाको १११ वटा विद्यालय तथा जोखिम संचारका लागी लुम्बिनी प्रदेशका रुकुम र रोल्पा बाहेकका १० जिल्लाहरु ।

लक्षित समुदाय:-

- बालविकास देखि कक्षा ३ सम्मका बालबालिकाहरु (क्वारेन्टाइन स्थापना भएका विद्यालय)
- कक्षा ४ देखि कक्षा ८ सम्मका बालबालिकाहरु

कार्यगत / विषयगत क्षेत्रहरु :

- शिक्षा
- जोखिम संचार

साभेदारी कार्यक्रमको उद्देश्य :

- बालबालिकाहरुमा निरन्तर शिक्षाको पहुँच पुऱ्याउने ।
- बालबालिकाले घरमै सिकाइ क्रियाकलाप गर्ने बानीको विकास गर्ने ।
- विभिन्न संचार मिडियाहरु मार्फत कोभिड प्रतिकार्यका जनचेता अभिवृद्धि गर्ने ।

कोरोना प्रतिकार्यका (COVID Response) लागी गरिएका प्रयासहरु :

साभेदारी कार्यक्रमको मुख्य क्रियाकलाप र उपलब्धीहरु :

सि.न.	मुख्य क्रियाकलाप	उपलब्धी गुणात्मक तथा संख्यात्मक
१	रेडियो शिक्षा कार्यक्रम	कपिलवस्तु जिल्लामा बालबालिकाहरुलाई लकडाउनका बावजुद पनि निरन्तर शिक्षाको पहुँच पुऱ्याउन रेडियो शिक्षा कार्यक्रमको संचालन गरिएको थियो । जिल्लाका विभिन्न शिक्षा संबद्ध सरोकारवालहरु शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई क.ब., नेपाल शिक्षक महासंघ, १० वटै स्थानिय तहका शिक्षा शाखा प्रमुख, शिक्षा पत्रकार र अन्य शिक्षाविदहरुको समेत उपस्थितीबाट नमुना रेडियो कक्षा संचालन गर्ने निर्णय पश्चात जिल्लाको ३ वटा एफ एम रेडियोहरु रेडियो विजयनगर, रेडियो शिवराज र रेडियो कपिलवस्तुबाट सो कार्यक्रमको प्रशारण गरिएको थियो भने कार्यक्रमको उत्पादन एक दिने कार्यशालाबाट शिवराज नगरपालिकाका भित्र रहेको शिक्षक हरुले रेडियो शिवराज माफत गरिएको थियो । कार्यक्रमको प्रभावकारीताका लागी समय समयमा शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई तथा युनिसेफ शिक्षक महासंघ र पत्रकार महासंघले गर्नुका साथै सबै स्थानिय तहबाट सबै विद्यालयहरुकालागी परिपत्र समेत गरिएको थियो ।
२	विद्यालय निसंकमणीकरण	लकडाउन अवधिमा क्वारेन्टाइनमा रहेका विद्यालयहरु पुनः कक्षा संचालन गर्नु पुर्व सुरक्षा सुनुश्चितताका लागी निसंकमणीकरण गर्न शिवराज नगरपालिका भित्र रहेका ९ वटा विद्यालयलाई निसंकमणीकरण गरिएको थियो ।
३	शैक्षिक सामाग्री वितरण	कपिलवस्तु जिल्ला भित्र रहेको युनिसेफको एकिकृत कार्यक्रम लागु गरिएका ३ वटा स्थानिय तह कृष्णनगर नगरपालिका, शिवराज नगरपालिका र शुद्धोधन गाँउपालिकामा क्वारेन्टाइनको रुपमा कार्यक्रम लागु विद्यार्थीहरुलाई शैक्षिक सामाग्री वितरण गर्ने कार्यक्रम अनुरुप शिवराज नगरपालिकाका ९ विद्यालयका १६८७ जना बालबालिकालाई सो सामाग्री वितरण गरिएको र ३४०३ जना कृष्णनगर र २९६६ जना शुद्धोधन गाँउपालिकामा समेत वितरण गरिने योजना रहेको छ ।
४	विल बोर्ड	३१ वटा क्वारेन्टाइन तथा आइसोलेसन रहेका स्थानहरुमा कोभिड प्रतिकार्यका लागी त्यहाँ बस्दा वा दैनिक जीवनमा सामान्य अवस्थामा रहदा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरु सहितको सन्देश रहेका बोर्डहरु राखिएको थियो ।
५	रेडियो सन्देश	लुम्बिनी प्रदेशका १० वटा जिल्लाको एक/एक रेडियोबाट कोभिड १९, WASH र संरक्षण सम्बन्धीका जनहितमा जारी सन्देशहरु प्रशारण भएको थियो । जसले धेरै भन्दा मानिसहरु समक्ष सुचना पुऱ्याई सुसुचित गर्ने कार्य गरेको थियो ।
६	प्रधानाध्यापक सँग छलफल तथा अन्तरक्रिया	कोभिडका कारणले फाल्गुन २८ पश्चात चैत्र ५ गते भित्र सम्पूर्ण परिक्षा गराई सक्नु भन्ने नेपाल सरकारको निर्देशन सँगै चैत्र ११ गते बाट भएको लकडाउनका कारण विद्यालयहरु लामो समय सम्म बन्द रहनु र विद्यार्थीहरु शिक्षा र सिकाइ क्रियाकलापहरुबाट बञ्चित भएका कारण ६ वटा स्थानिय तहका जनप्रतिनिधि, शिक्षा, युवा तथा खेलकुद विकास शाखा र क्वारेन्टाइन भएका विद्यालयहरुको प्र.अ.हरुको उपस्थितीमा कोभिडले शिक्षा क्षेत्रमा पारेको प्रभाव र संभावना विषयक विश्लेषणात्मक कार्यक्रम गरी शैक्षिक संभावनाको खोजी गर्दै बैकल्पिक प्रणालीबाट सिकाई सहजीकरण निर्देशिका माथी छलफल गरिएको थियो । जुन क्रियाकलापले अन्तर स्थानिय तहमा भएका राम्रा अभ्यास, चुनौती र सिकाइको आदान प्रदान भएको थियो ।
७	समुदायमा माईकिङ्ग	कोभिड १९ बाट बच्ने उपाय, रेडियो कक्षा एवं घरमै पनि अभिभावकले बालबालिकासँग गर्न सकिने शैक्षिक क्रियाकलापको बैकल्पिक उपायहरुको विषयमा कपिलवस्तु जिल्ला भर माईकिङ्ग गरिएको थियो । जसले आम जनमानसमा घर भनेको पहिलो पाठशाला हो भन्ने सन्देश पुऱ्याएको थियो ।

साभेदारी कार्यक्रमको मुख्य प्रभावहरु :

- कडा लकडाउनका कारण शैक्षिक संस्था बन्द हुनुको बावजुद पनि शिक्षण सिकाई प्रक्रियामा निरन्तरता ।
- कोभिड १९ सम्बन्धी सचेतना र सावधानी ।
- विद्यालय निसंकमणीकरण गरी पठन पाठनको लागी सहजीकरण ।
- शैक्षिक सामाग्रीहरुको वितरणले गर्दा बालबालिकाहरुको सिकाई निरन्तर कायम रहेको ।

साभेदारी कार्यक्रममा भोग्नु परेको मुख्य समस्या/बाधाहरु :

- कोभिडको उच्च जोखिम हुनु ।
- कार्यक्षेत्रको भौगोलिक बिस्तार फाराकिलो हुनु ।
- कार्यक्रमको तुलनात्मक अनुपातमा कर्मचारीको कमी

कार्यक्रमबाट गरिएका नमुना कार्यहरु :

- कोभिडका कारण लकडाउन भएको अवस्थामा कपिलवस्तु जिल्लाका ३ वटा रेडियोहरुबाट २ महिना रेडियो कक्षा संचालन गरी बालबालिकाहरुको निरन्तर पाठमा आधारित सिकाई सहजिकरण ।
- विद्यालयहरु संचालनका लागी निसंकमणीकरण सामाग्री तथा तालिम उपलब्ध गराइ सुरक्षित शिक्षण सिकाइका लागी टेवा पुऱ्याइएको ।
- ८१४० जना बालबालिकाहरुलाई शैक्षिक सामाग्री प्रदान गरि ४५ दिने घरमै गर्न सकिने क्रियाकलापहरु अभिभावक सिकाई सहजिकरण गरिएको ।

४. संस्थाको प्रमुख सिकाईहरु

- स्थानिय सरकार र सरोकारवालाहरुसँगको सहकार्यमा गरिएका कामहरुको दिगोपना र अपनत्व प्रभावकारी हुन्छ ।
- संस्थाले हाल सम्म गरेका गतिविधी तथा सिकाईहरुको व्यवस्थित तथा प्रभावकारी ढंगले दस्तावेजीकरण गर्नुपर्ने ।
- संस्थाको बिषयगत क्षेत्रहरुको समयानुसार तथा अनुभवको आधारमा प्राथमिकीकरण गरि पुनः परिमार्जन गर्नुपर्ने ।

५. संस्था आवद्ध रहेको सरकारी/ गैर सरकारी संस्थाहरु

- जिल्ला प्रशासन कार्यालय
- समाज कल्याण परिषद
- गै.स.स.महासंघ कपिलवस्तु
- गाऊ/नगर शिक्षा समिति
- जिल्ला समन्वय समिति

६. सम्पर्क समन्वय तथा सहकार्य भएका सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरु :

- प्रदेश सरकार
- जिल्ला समन्वय समिती, कपिलवस्तु
- स्थानिय सरकार
- जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कपिलवस्तु
- जिल्ला कृषि विकास कार्यालय कपिलवस्तु तथा सम्बन्धित उपकेन्द्र
- जिल्ला पशु सेवा कार्यालय कपिलवस्तु तथा सम्बन्धित उपकेन्द्र
- स्वास्थ्य कार्यालय, कपिलवस्तु
- पोषणका लागि नागरिक समाज संजाल नेपाल
- कन्सोर्टियम नेपाल
- सेभ द चिल्ड्रेन
- यु.एस.ए.एड
- शिक्षाका लागी राष्ट्रिय अभियान नेपाल
- फेयरमेड फाउण्डेसन नेपाल
- एम्प्लीफाई चेन्ज

७. संस्थाको प्रतिनिधित्व रहेको सरकारी/गैर सरकारी संस्थाहरु

- गैसस जलवायु परिवर्तन संजाल - सदस्य
- जिल्ला दैवी प्रकोप व्यवस्थापन समिति, जिल्ला शाखा, कपिलवस्तु - सदस्य
- पोषणका लागि नागरिक संजाल नेपाल, कपिलवस्तु शाखा - अध्यक्ष
- वडा/गाऊ/नगरपालिका खानेपानी तथा सरसफाई स्वच्छता समिति - आमन्त्रित सदस्य
- वडा/गाऊ/नगरपालिका खाद्य तथा पोषण निर्देशक समिति - आमन्त्रित सदस्य

द. सम्पर्क समन्वय तर्फ :-

द.१ दातृ निकायहरु संग सहकार्य विस्तारका प्रयासहरु

संस्थाले यस वर्ष सहकार्य भई रहेका साभेदार संस्थाहरु तथा अन्य निकायहरु संग सम्झौता गरि विभिन्न कार्यक्रम संचालन गरिरहेको छ भने नया साभेदारीका लागि ७ वटा प्रस्तावहरु विभिन्न दातृ निकायहरुमा पेश गरेकोमा यस वर्ष एम्प्लीफाई चेन्ज, युनिसेफ संग साभेदारी गरी परियोजना कार्यन्वय गरिएको छ ।

अन्तमा

यस संस्था सदस्यहरुको क्षमता, दक्षता, र व्यक्तित्व विकास गर्दै आपसि सदभाव, भाईचारा, विश्वास र साभ्ता उद्देश्यहरु लाई संस्थागत गरि संस्थाको दिगो विकासका लागि निरन्तरता दिनु हाम्रो कर्तव्य हो । यस संस्थाले सामाजिक उत्तरदायीत्व तथा संस्थागत भावनाको विकास गरि सकारात्मक र गुणात्मक परिवर्तनका साथ अघि बढनु पर्ने देखिन्छ । यिनै मान्यताका साथ संस्थागत दिगो विकासका लागि आगामि वर्षमा निम्न बुदांहरुमा केन्द्रीत रहि कार्य पद्धति लाई चुस्त बनाउदै लैजाने विश्वास लिएको छु ।

- १) संस्थाको पञ्च वर्षिय रणनीतीद्वारा लिइएका लक्ष्यहरुलाई कार्यन्वयनका लागि प्रयत्न रहनेछ साथै विभिन्न इकाई क्रियाशिलतामा अभिवृद्धि तथा नितिहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिइने ।
- २) महिला तथा बालबालिकाको सवालहरुको सम्बोधनका लागि नितीगत पैरवी गर्ने र स्थानिय तहहरुमा निती तथा रणनीती निर्माणका लागि पहल गर्ने ।
- ३) पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने र स्थानिय समुदायमा रहेका नागरिक संघ संस्थाहरुको सशक्तिकरण र सुदृढीकरण गर्दै नागरिकको अधिकारको सुनुश्चितता गर्ने ।
- ४) प्रत्येक वर्ष संस्थागत स्व:मूल्यांकनलाई नियमित गरिने ।
- ५) विपदबाट प्रभावित जन समुदायहरुका लागि मानवीय सहायताका डोनेशन कोषको बृद्धिका लागि थप पहल गरिने ।
- ६) सरकारी निकायसंगको समन्वय र सहकार्यलाई निरन्तरता दिदै सवालमा आधारित पैरवी एवं राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चहरुमा समेत अधिकारका सवालहरुको उठान गर्ने छौ ।
- ७) साभेदारी कार्यक्रमहरुको बृद्धिका लागि विभिन्न निकायहरु संग सम्पर्क समन्वय तथा सहकार्यमा अभिवृद्धि गरिने ।

अन्तमा यस संस्था प्रति विश्वास गर्ने हाम्रो साभेदार संस्थाहरु सेभ द चिल्ड्रेन, यु.एस.ए.आई.डि, हेलनकेलर इन्टरनेशनल, फेयरमेड फाउण्डेसन नेपाल, जिल्ला समन्वय समिति, कपिलवस्तु, कपिलवस्तु जिल्लाका सम्पूर्ण स्थानिय तह, बिद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, युवा क्लब, बाल क्लब, किशोरी संजाल, स्वास्थ्य आमा समुह, स्वयं हेरचाह समुह लगायत सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरु सबै सबैमा हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त तथा धन्यवाद टक्रयाउदै प्रस्तुत प्रतिवेदन उपर उपस्थित अतिथीजन एवं संस्थाका सुभचिन्तक सदस्य ज्युहरुबाट आफनो अमुल्य सल्लाह, सुभावा, मार्ग दर्शन तथा पृष्ठपोषण प्रदान गरिदिनु भई अनुमोदन गरि दिनु हुनका लागि समेत हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

बिमला महारा
महा सचिव
कालिका स्वावलम्बन सामाजिक केन्द्र